

„Nemzeti ünnepünk, március 15-e egyben a szabad sajtó napja is. Hogy ma Magyarországon – jogi értelemben – valóban érvényesül a sajtószabadság, arra közvetve a vallási, egyházi médiumok megelé is bizonyították...”

► Más képet tükrözni – 5. oldal

„Milyen kivételes kegyelem, hogy rablánc helyett imalánc kötheti őket össze sok-sok ezer ismeretlen sors társukkal szerte a világon, akik ugyanazt kérik Urunktól, aki bölcsességet és megújulást, igazi értelmet ad életüknek odabent a börtönben és majdan idekint!”

► Női világimnap után – 8. oldal

„Az egyháztörténet szakembere számára is meglepetést jelentett Székács József 1835-ben Rostockban kiállított doktori oklevele. A találkozó eredményeként az egykori püspök magyar és német nyelvű gyászjelentése is az Evangelikus Országos Levéltárba került.”

► Székács József és az internet – 11. oldal

Pilátus „krédója” ► 3. oldal

Egészséges egyházért ► 4. oldal

„Az a Luther Márton?”

Nem is volt olyan rossz? – állítja a pápa ► 4. oldal

Szakralitás a művészetben ► 5. oldal

Nagyhét ► 6–7. oldal

Nagy Bence március idusára készült montáza Gustav Doré Jézus bevonulása Jeruzsálembe című metszetének felhasználásával

Kiterjeszted szárnyad fölöttem...

► 1939. május 7-e jelentős dátum a zagypálfalvai gyülekezet életében. Ezen a napon szentelte fel Kovács Sándor dunáninneni püspök a gyülekezet templomát. A múlt vasárnap dr. Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke újraszentelte a közel hevenéves, kívül-belül teljesen megújult, vizesblokkal, konyhával és ifjúsági szobával kibővített istenházát.

Zagypálfalva közigazgatásilag Salgótarján része, s gyülekezetileg is hozzá kapcsolódik mint fiókegyház, már 1927 óta. A Salgótarjánba érkező látogató a város elején, a főút mellett, egy jelentős közlekedési csomópontnál balra pillantva, egy élelmiszer-áruházal szemközt láthatja meg a templomot. A megyeszékhelyen élő és itt megforduló evangélikusok most már némi büszkeséggel gondolhatnak arra, hogy a város szívévé vált épület a „mi templomunk”.

Fabiny Tamás igehirdetésében a meghívón szereplő 36. zsoltár 8. verse – „Mily drága a te szereteted, Istenem! Szárnyad árnyékába menekülnek az emberek” – alapján beszélt Isten óvó-mentő szeretetéről. A pusztai vándorlástól egészen Jézusig átvélő kép: Isten sasszárnyaival hordoz, repülni tanít, vagy éppen oltalmazóan összegyűjtene alá. A püspök személyes hangon szólt arról, hogy édesapja, aki a közelmúltban hunyt el (s akinek utolsó szolgálata éppen Nógrád megyében, a pásztói gyülekezetben volt) 2Móv 19,4-

et választotta saját temetési igéjéül, amelyben szintén Isten minket hordozó sasszárnyairól van szó.

Megtapasztalhatta ezt a zagypálfalvai gyülekezet is. A hat évig tartó felújítás indítórugója egy gyülekezeti tagnak, Staudt Zoltánnak a kétszázézer forintos adománya volt. Így utólag látható,

munkáját dicséri az új oltár, a megváltás szimbólumait tartalmazó különleges „üres” kereszt, amely a feltámadást hirdeti, valamint az Isten Szentlelkére utaló hétágú menóra. Deme Károly helyi lelkész közgyűlés keretében részletesen ismertette az új berendezés hozzájáruló üzenetét.

A megújult oltárnál Szabó András esperes, Fabiny Tamás püspök és Deme Károly helyi lelkész

hogy egyszersmind ez volt az a „mustármag”, amely fává növekedett. A munkálatok végösszege megközelítette a 21 millió forintot. Ennek java részét – mintegy 13,3 millió forintot – egyházunk biztosította különféle keretekből, 4,7 millió forint a finn testvérgyülekezet adományaként érkezett, a többit a gyülekezet állta.

Pfening László ózdi kézművesmester

Jelenlétével és köszöntő szavaival megtisztelte az alkalmat Székyné dr. Sztrémi Melinda, Salgótarján megyei jogú város evangélikus polgármestere, Juhász Tibor alpolgármester, valamint Becsó Zsolt, a Nógrád Megyei Közgyűlés elnöke. Együtt ünnepelt a gyülekezettel Benczúr László egyházkerületi és Pozsonyi Anna egyházmegyei felügyelő is.

■ SZABÓ ANDRÁS

Úton a spirituális nagykorúság felé

A Déli Egyházkerület gyülekezetvezetői konferenciája Bonyhádon

► A Déli Egyházkerület vezetősége különösen fontos fejlesztendő területként tekint az oktatásügyre, valamint a lelkészek és a gyülekezeti tisztségviselők továbbképzésére. A Szabóné Mátrai Marianna püspökhelyettes által felügyelt lelkésztovábbképzés és a Radosné Lengyel Anna kerületi felügyelő által koordinált felügyelői konferenciák összekapcsolásával került sor újabb „csapatépítő tréningre” március 7–8-án Bonyhádon, az evangélikus gimnázium kollégiumában. A Déli Egyházkerület Növekedés – kiskorúságból nagykorúságba címmel megrendezett gyülekezetvezetői konferenciájára ezúttal tehát nemcsak felügyelőket, másodfelügyelőket és gondnokokat, hanem lelkészeket is vártak.

A mostanra kialakult rendszer szerint kétféle gyülekezetvezetői rendezvény váltja egymást: a kisebb befogadóképességű békéscsabai kollégiumban csak a felügyelőknak és gondnokoknak szóló konferenciát rendezik meg két évente, míg a váltóévben a bonyhádi kollégium nagyobb méreteinek köszönhetően a lelkészek is meghívást kapnak a továbbképzésre.

► Folytatás a 3. oldalon

Mégis király?

■ KORÁNYI ANDRÁS

Forradalmi hangulat Jeruzsálem kapujában – a tömeg a galileai prófétát ünnepli lemetszett pálmalevelekkel, leterített ruhákkal, ősi zsoltárt énekelve. A hajladozó ágak ívében ott feszül egy nép törhetetlen szívóssága, a megszálló Római Birodalom hatalmi jelvényeivel szemben tüntető dac, a porba fektetett ruhák pedig azt a hódolatot hirdetik, amelyről csupán álmodozhat a fensőbbes erőszak, ám amelyet önként és lelkesedéssel megadnak a kiválasztottnak. S közben makacsul és hangosan zeng a zsoltár: „Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt... Áldott, aki az Úr nevében jön!” (Zsolt 118,24,26)

A forrongó ünneplés közepette pedig ott léptet jámbor számarán az alázatos Király. Nem lármáz, nem kiált, hangját sem hallani az utcán. Vajon ki mondta először, hogy a Názáreti a zsidók királya? Talán egy végsőig elkéseredett szája a tömegből? Talán egy beépített római spion? Talán egy gúnyos kedvű főpapi szolga? Csak száll és száll a zárkózott, konok próféta híre a főpapok udvaráig, Heródes király asztaláig, a római helytartó fülebe... És ott, az ő palotájában majd azt kiáltja a tömeg, hogy Heródes a király, Tiberius a császár, és Pilátus az ő helytartója – miközben durva tréfából királynak maszkírozzák a hallgatag és szenvedő prófétát. Hogy aztán Pilátus arcába vágassák a diadalmas mondatot: „Uram, mi véled egyet így nem értünk, / Ahogyan írtad, botrányozás nékünk, / Rexnek, Uram, csak ő mondja magát. / Nem készítettél jól a Golgothát!” (Reményik Sándor: Pilátus)

S a helytartói kihallgatáson Jézusnak szegezett kérdés mintha azóta is nyugtalanítaná az emberiséget: „...mégis király vagy te?” (Jn 18,37) Hiszen látjuk, hogy mi minden történelmi uralkodók nevében és akaratából szerte a világon évezredek óta! Hogyan nőnek fel és pusztulnak el császárok és birodalmak, miként hatalmaskodnak jelentős és jelentéktelen emberek, és tör felszínre újra és újra ugyanaz az indulatos lázongás, amely átjárta Jeruzsálemben a virágvasárnapi tömeget. Amikor túrhetetlenné válik a kiáltó különbség a várakozások és a valóság között, amikor – Jézus szavai szerint – „a népek fejedelmek uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk” (Mt 20,25). S amikor az ember odáig feszülhet a világ folyása feletti, mélyről kiszakadó felháborodásában, hogy elkiáltja magát, mint

a forradalom költője, Petőfi Sándor 1848-ban: „Akaszthatok föl a királyokat!”

Jézus ítélete világos: se pöffeszkedés, se vetélkedő hatalmaskodás! Inkább szótlan alázat, bevonulás a számarcsikó hátán, felmorzsolódás a hatalmi gépezetek őrlődésében – és szüntelen tanúskodás az igazi hatalomról, amellyel a mindenható Isten kész meghalni az emberért. Olyan magatartás, amelyet csak a legrátermettebb uralkodók tudnak példaként maguk elé állítani, s ők is csak őszinte bűnbánattal: „...semmi sem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölség.” (István király intelmei Imre herceghez) S ez zavarja össze néhány nap leforgása alatt, nagypéntek reggelére a jeruzsálemi lelkészeket. Ez tántorítja el a földi biztonságba görcsösen kapaszkodó, a fölemelkedés letráján araszoló minden rendű és rangú embert, aki megérezte az attól, hogy hatalmában áll ítéletet mondani a „zsidók királya” felett.

Mert Jézus válasza azóta is sokaknak csalódás: „Az én országom nem e világból való...” (Jn 18,36) Nem a tülekedők és lökdösődők, a hatalomért sorban állók mestere. Nem abban a végtelenül elszegényedett összefüggésben látja az életet, hogy mi az önző érdeke, illetve mi áll azzal szemben, és nem válogatja úgy az embereket, hogy hasznosak lehetnek-e még neki, vagy ha nem, akkor feleslegesek is. Nem árulja el népét az életben maradásért, hogy Pilátushoz hasonlóan őt is „a császár barátjaként” emlegetse. Nem alapít dinasztiait, és nem kacsingat elvtelenül, minden mást feledve a vagyonosok és hatalmasok felé. Bizonyoságot tesz az igazságról, és nem épít kommunikációs stratégiát, hordozza a világ bűnét, és nem végez taktikai tervezést.

Akkor hát mégis, így is király ő? Habár földi nagy és kiskirályainkkal – akiket az alázat és a gőg mozgat, emel és taszít le olykor ezen a világon – még hosszasan el kell bajlódunk, ahogyan őseink küzdelmei is mutatják nekünk, a virágvasárnapi alázatos Király hatalma minden másénál időállóbbnak bizonyul. Mert ahogyan álltak egykor a keresztfa alatt olyanok is, akik ki tudták mondani: „Akkor mégis király vagy te!”, úgy ma is sokan valljuk: „...keresztben trónon köztetek.” (EÉ 189) Mert van örök igazság, és van olyan hatalom, amely minden ember érdekét szolgálja. Ezért a királyok királyának bizonyul még a keresztben is.

Apróval
aprókért

Meghosszabbítva!

Köszönjük segítségét!

Részletek a 3. oldalon

A BIBLIA ÉVE

A Krónikák könyvei – az emlékezés

A héber bibliában az „évkönyv” nevet viselik. Szent Jeromos az „üdvörtörténet krónikája” elnevezést javasolta. Őt követték Luther és a későbbi bibliafordítások; így jutunk el a magyar *Krónikák könyvei* elnevezéshez.

Mivel a szerző ideális képet fest a dávidi és salomoni korról, valamint sok tény megismételt Mózes első könyvéhez, Sámuel és a Királyok könyveihez képest, a bibliakutatók a többi történelmi könyvhöz képest sokáig lebecsülték a krónikákat, jóllehet sok olyan értékes információt hordoznak, amelyeket hiába keresnénk más bibliai könyvekben.

A „krónikás” arra vállalkozott, hogy Izráelnek a Királyok könyveiből korábban már megismert történetét a babiloni fogság utáni korszak nézőpontjából mutassa be. Meggyőződése szerint Dávid volt a jeruzsálemi kultusz újjászervezője és a kultuszhoz oly fontos zenei élet megteremtője: a Krónikák központi témája mindvégig a templom és a kultusz marad.

A jó királyok, Salamon, Jósáfát, Ezékiás és Jósias Dávid szellemi örökösei voltak, akik továbbvitték elődjük művét. Életrajzaik szelektív életrajzok, csak a jót olvashatjuk róluk, mintha valamiféle „szent történetírással” lenne dolgunk. Az Ószövetség-tudós Gerhard von Rad szerint a Krónikák könyvei – a bölcsesség-irodalmat is megelőzve – Isten és az egyén kapcsolatát állítják Isten és a választott nép kapcsolatának a helyébe, megelőlegezve ezzel a későbbi generációk messiáshitét is.

Emlékezzünk a régiekről

A Krónikák könyveire jellemzőek a hosszú nemzetségtáblázatok, amelyek az elődökre való emlékezés fontosságát és a múlttal való folyamatosságot hirdetik. Valamely személynek a családi nemzetségtáblázatban való elhelyezkedése hűen tükrözi társadalmi helyzetét, kiváltságait vagy éppen kötelezettségeit. A politikai jellegű nemzetségtáblázatok alkalmasak arra, hogy egy tisztség, intézmény vagy hatalmi helyzet igazolásául vagy elítélésül szolgáljanak. A vallási jellegű nemzetségtáblázatok ugyanakkor jórészt azt a célt szolgálták, hogy közelebről meghatározzanak egyes papi, illetve lévita csoportokat. A bibliai nemzetségtáblázatoknak nem fogynakosságuk, hanem lényeges jellemvonásuk a változékonyság. Amikor valaki kimarad a nemzetségtáblázatból, az csak azért történik, hogy valaki más ezáltal is közelebb kerülhessen a nemzetség köztiszteletben álló ősehez.

Emlékezés és történelem

„Az emlékezet természeténél fogva sokféle és sokszorozódó, kollektív, többes számú, mégis individualizált. A történelem – épp ellenkezőleg – mindenkire és senkire sem tartozik, ez adja egyetem elhivatottságát. Az emlékezet a konkrétan gyökerezik, a térben, a gesztusban, a képben és a tárgyban. (...) Az emlékezet abszolútum, míg a történelem csak a viszonylagos ismeri.” (Pierre Nora)

► Magyar Bibliatársulat

SEMPER REFORMANDA

„A tanításhoz egyszerűség és vitakészség kívánthatik, nem pedig bőbeszédűség, szónoki fogások, melyek legfeljebb is csak rábeszélnek tudnak.”

► Luther Márton: A szolgálai akarat (Jakabné Cszimazia Eszter, Weltler Ödön és Weltler Sándor fordítása)

VIRÁGVASÁRNAP – Mt 21,1–9

A rangrejtett király

Bizonyára sokszor tapasztaltuk már, hogy a látszat és a valóság egészen távol van egymástól. Sokszor mást lát a szemünk, mint ami a valóságban van. Hányszor gondoltunk másnak embereket, mint amilyenek valójában!

Isten tetteivel, gondolataival kapcsolatban mindez fokozottan igaz. Virágvasárnap az evangéliumban is megfigyelhetjük ezt, mert megmutatja, hogy mi húzódik meg a történelem látszata mögött.

Legelőször is az tűnik föl, hogy Jézussal nem csak úgy zajlanak az események, hanem éppen ellenkezőleg: ő az, aki a háttérben irányítja a történelemet, az ő kezében van a hatalom! Az evangéliumból kiderül, hogy Jézus nem az emberi érzések és vágyak kiszolgálója, nem ezek befolyásolják a viselkedését, hanem ő egyedül Isten akaratához és annak teljesítéséhez tartja magát. Vele és általa valósul meg Isten akarat: Jézus előre látja és tudja, hogy mi fog történni, minek kell megtörténnie. Ezért mondja tanítványainak: „Menjete az előttetek fekvő faluba, és ott mindjárt találotok egy megkötött szamarat a csikójával együtt oldjátok el és vezessétek hozzám. Ha valaki szól nektek valamit, mondjátok meg, hogy az Úrnak van szüksége rájuk, és azonnal elengedi azokat.” Ezzel teljesedik be az isteni ígért: „Mondjátok meg Sion leányának: Íme, királyod jön hozzád, szelíden és

szamáron ülve...” (Zak 9,9) Jézusnak a prófécia beteljesedését jelző szavai mutatják meg, hogy mindaz, ami azon a napon történik, nem véletlen, hanem mindennek így kell megtörténnie.

Jézus szavaira figyelve látható és érthető meg a látszat mögött meghúzódó valóság: a látszat szerint egy szegény vándorprédikátor érkezett lelkes kis csapatával Jeruzsálembe az ünnepre. Ez a galileai rabbi sok érdekes dolgot művelt: vakokat, bénákat gyógyított meg, és több nagyon meglepő tanítást adott, például: szeressük ellenségeinket; áldjuk azokat, akik üldöznek minket az igazságért, mert az boldogság, és nem átok. Természetesen ennek híre ment a városban is, és érdeklődők sokasága érkezett azért, hogy lássa a csodatévő prédikátort, és hatalmát, dicsőségét megmutató királyként fogadja őt, hozsannát kiáltva, pálmagagat szórva eléje, ruháját a lába elé, az útra terítve.

A valóság azonban más: Jézus, ez a szegény vándorprédikátor valójában Király, az ég és a föld Ura, a Messiás! De nem pompával, dicsőségével és hatalmával hivalkodva érkezik, mint ahogyan a világi uralkodók szoktak, hanem az érdeklődő és szenzációra éhes szemek előtt rejtetten. Nem ítélettel és számonkéréssel jön, hanem szelíden és alá-

zatosan, hogy Isten akaratát betöltve előremutasson a keresztre, a népe üdvösségéért az életét is odaáldozó király megváltó cselekedetére.

Jézus ma is így jön, így van jelen a világban: az ég és a föld Ura, minden hatalom birtokosa elrejtett rangját, dicsőségét. Hatalma és ereje rejtett: az érdeklődő, szenzációra éhes szemek nem láthatják meg! Ő maga is és egyháza is gyengének, erőtlennek tűnik a világban.

A látszat azt mutatja, hogy a világi hatalmasságok, elnökök és miniszterek irányítják a világot és az országokat, ők alakítják és rendezik az eseményeket. Az egyház is, mely Isten igéjét hirdeti, mindeközben elég jelentéktelennek tűnik, hiszen alig van, aki hallgat rá. Vannak viszont közösségek, melyekre időnként felfigyel a világ, mert feltűnő, rendkívüli események történnek bennük, ezáltal sok embert vonzanak magukhoz.

A valóság azonban az, amit Isten igéje mutat meg a számunkra, hogy minden hatalom – így a világ irányítása is – Jézus kezében van, minden úgy történik, ahogyan ő akarja: a világi hatalmasságok mind az ő irányítása alatt állnak, hatalmuk és befolyásuk csak addig terjed, ameddig Jézus engedi. Az egyház is jelentéktelennek tűnik, de a valóságban nincs olyan földi vagy szellemi hatalom,

A VASÁRNAP IGÉJE

amely legyőzhető és megsemmisíthető. A szenzáció gyorsan elmúlik, de az Isten igéjét hirdető egyház a világ végéig, az új teremtség megmarad.

Jézus ma is így jön közeink: rangját rejtve, szelíden és aláatosan, nem ítélettel és számonkéréssel, hanem szeretettel, megértéssel és békességgel. Azért jön, hogy minket is részesítsen a bűnő és halálón aratott győzelmében, hogy mindennap érezzük és tudjuk: mi az ő uralma alatt élünk, az ő védelmében vagyunk, életünket és minden eseményét ő vigyázza, ő vezeti és ő juttatja célhoz. Ez a valóság! Ezt a valóságot Szentlelkének szívünket megvilágosító ereje által láthatjuk meg, és vallhatjuk rá, és egész egyházával együtt: „Hozsanna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében!”

■ ISÓ ZOLTÁN

Imádkozunk! Urunk, Jézus Krisztus! Te vagy az ég és a föld Ura, minden hatalom birtokosa az egész világban, mégis szelíden és aláatosan jöttél közeink, hogy bűneinket magadra véve, áldozatos halállal megszabadíts bennünket az örök haláltól. Kérünk, Szentlelked megvilágosító erejével töltsd el szívünket, hogy terád tekintsünk életünkben, és rólad tanuljunk az emberek között mint megváltott néped hozzád hű tagjai. Ámen.

Oratio œcumenica

[Lelkés:] Mindenható Isten, mennyei Atyánk! Jeruzsálembe bevonuló egyszerű Fiad előtt hajtjuk meg térdünket ezen a vasárnapon, hogy kéréseinket hozzád vigye, aki meghallgatsz minket, és megadod mindazt, amire szükségünk van. Add, hogy hozzád való imádkozásunkkal közelebb kerüljünk az értünk meghalni készülő Jézus Krisztushoz.

[Lektor:] Imádkozunk erős hitért, hogy készek legyünk végigjárni Jézussal a Golgotára vezető utat. Imádkozunk bűnbánatért, hogy képesek legyünk megalázkodva leborulni és segítséget kérni lelkünk megtisztulásához, hogy megismerhessük végtelen kegyelmedet. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Imádkozunk gyülekezetünkért és az összes gyülekezetért. Imádkozunk az ige hirdetőiért és az őket hallga-

tókért. Add Szentlelked erejét, hogy az ige tisztán hangozzék templomainkban, hogy a szolgálk téged szolgáljanak, és mindenki felismerje, mivel bíztat meg a szolgálatban, és azt el is végezze. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Imádkozunk a világért. Adj világos gondolatokat a felelős vezetőknek. Gátold meg a természet rombolását, ne engedd, hogy az ember uralkodni akarjon a teremtett világon és más embereken. Légy az emberi nagyravágyás és pénzéhség áldozataival. Imádkozunk azokért, akiket természeti csapásokkal sújtott erőd, hogy ne ellened, hanem egymás felé forduljanak. Imádkozunk az elnyomottakért, akik háborúban kénytelenek élni, akiket terror fenyeget, és akiket kizsákmányol az emberi kapzsiság. Jézus Krisztusért kérünk...

AKI TITEKET HALLGAT...

Igehirdetés nélkül nem megy

► Sokféle komponense van az egyházi életnek. A szervezésemellett foglalkozók bizonyára tudnának készíteni egy olyan listát, amely megmutatja a minimális feltételeket, amelyeknek megfelelően még egyház az egyház. Hitvallási irataink is bőven beszélnek az egyház lényegéről, s a leírásban mindig szerepel Isten igéje és annak hirdetése. Amikor most lezárjuk a közel egy éve olvasható Ige + hirdető rovatunkat, hogy ismét a szent zenének adjuk át a terepet, összegzésként meg kell állapítanunk, hogy az egyház sokféle módon, sokféle területen működik, de „igehirdetés nélkül nem megy”. Mert úgy tett Istennek, hogy az igehirdetés boldonsága által üdvözítsen...

Merész vállalkozásról szoltunk sorozatunk elején. Isten vállalta azt a „rizikót”, hogy mulandó emberek szavában, nem tökéletes emberek hangján szólaltatja meg örök és tökéletes igéjét. Igehirdető és igehallgató megborzongva, de csodálattal éli át a megfeszített titkot, hogy megszólal az Isten. Köztünk, általunk, velünk, nekünk.

Az Ágostai hitvallás pedig arról beszél, hogy ott van egyház, ahol Isten igéjét (sőt: az evangéliumot) tisztán hirdetik. Luther maga sokféle helyen és formában szól arról, hogy ige és igehirdetés nélkül sorvad az élet, mert az „egy szükséges”, ami nélkül nem élhetünk: a hirdetés ige, amit szájára vesz a lelkész (Istentől kapott mandátuma ez minden igehirdető-

nek), és a hallott ige, ami „fülbe való”. Szükséges, hogy eljusson hozzánk, meghalljuk, megértsük, befogadjuk – s általa kiteljesedjen az életünk (azaz üdvösségünk legyen).

Az igehirdetés az egyházzal együtt maradandó – amíg világ a világ. Jézus maga is arról tanúskodik, hogy az ég és a föld elmúlik, de Isten igéje nem múlik el soha. Ezt az ígét bírta ránk, hogy hirdessük és hallgassuk.

Az igehirdetésről beszélni, gondolkodni kell, hogy az élet Urától, a testté lett Igétől kapott küldetését minden korban a legjobban tudja betölteni az egyház. Az elmúlt év nem titkolt célja éppen ez volt: a rovatvezető szeretne volna, hogy a liturgiához, majd az énekekhez

hasonlóan az igehirdetés is napirendre kerüljön az Evangélikus Élet e sarkában. Sőt kimondottan az volt a szándéka, hogy az egész egyházban reflektorfénybe kerüljön az igehirdetés.

Tervezzük a jövőt – az egyházat is. Szeretnénk a munkánkat hatékonyabbá tenni – a lelkesítő szolgálatban is. Keresztes a jó konfliktuskezelő megoldásokat – a keresztny közéletben is. Próbálunk felkészülni a demográfiai változásokra – az evangélikusok között is. És sorolhatnánk tovább... Egyet azonban nem feledhetünk: az egyház jövője, békessége, hitelessége, rendezettség az azon áll vagy bukik, hogy hangzik-e az életet teremtő és fenntartó ige, hangzik-e és munkálkodik-e a földi élet és az örök élet evangéliuma. Hirdetik-e, hallgatják-e, befogadják-e Isten igéjét. Ha van vetés, lehetséges az aratás. Ha nincs vetés, ne várjunk termésre, aratásra se.

Egyházi életünk, evangélikus közéletünk területén sokféle beszélgetés, diskurzus, vita folyik. Néha hideg racionalitással, néha pedig nagy érzelmelekkel, olykor vehemens indulatokkal: liturgiáról, lelkészek életéről, egyházi jogi kérdésekről, néhan a vélt hatalom birtoklásáról. Úgy szeretném, ha egyházunkban az

ket, gyengülő testüket és elhalványuló emlékeiket, hanem elfogadják tőled, hogy ez a te akaratod az emberrel, és tudják, hogy te nem hagyod őket értelmetlenül szenvedni. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Imádkozunk azért, hogy Jézussal tudjunk együtt indulni a keresztra felé, ahol majd meghal a bennünk élő bűnös ember, és Jézus feltámadásának hajnalán mi is új életre kelünk. Légy velünk a nagyhéten, hogy te tudjuk fogadni szívünkbe az értünk életét áldozó, dicsőségesen feltámadó Krisztust! Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkés:] Hallgass meg minket, mennyei Atyánk, hisz rajtad kívül senki máshoz nem fordulhatunk. Teljesítsd be rajtunk mindazt, ami üdvösségünket szolgálja, és irts ki mindent belőlünk, amit a sátán oltott belénk! Könyörülj rajtunk, irgalmazz nekünk, add a te békességedet nekünk Jézus Krisztusért, a mi élő Urunkért és megváltónkért.

[Gyülekezet:] Ámen.

IGE + HIRDETŐ

igazi beszédtema az igehirdetés lenne! Lelkészek között az, hogy tudjuk még jobban, életközelibben, sokkal színesebben, lelkesebben, hatékonyabban hirdetni az ígét, megszólaltatni Isten szavát. Gyülekezeti tagok között az: mit mond az ige, mire van tényleg szükségünk, hogyan segíthetnénk az igehirdetőt, hogy tudjuk együtt jobban érteni a hangzó ígét, és így tovább.

Az ige egyháza, az evangélikus egyház akkor lesz igazán az, amire a küldetése szól, ha számára a legfontosabb, mindenek előtt való az evangélium ügye, hirdetése, életté váltása. Minden más csak ezután következhet a prioritási listán. Az Ige + hirdető rovat egy éve erre emlékeztet.

A rovat zárása – hiszen énekeink bemutatásának céljával adjuk át a stafétát – nem egy bibliai idézet, hanem énekeskönyvünk 259. énekének 5–6. verse: „Szent igéd békét, erőt ad, / Megörvja, védi egyházad. / Tartsd meg ez egy kincset nekünk, / És akkor mást nem keresünk, / Mi igédben élünk-halunk, / Míg hozzád mennybe juthatunk, / Hol panas, sírás nem lesz már, / És ránk örök boldogság vár.”

■ HAFENSCHER KÁROLY (IFJ.)

Gyülekezetvezetői konferencia a Déli Egyházkerületben

◀ Folytatás az 1. oldalról

A konferenciát Gáncs Péter, a Déli Egyházkerület püspöke nyitotta meg. Őt követték a rendezvény szűkebb és tágabb értelemben vett házigazdái: Ónodi Szabolcs, a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium igazgatója, valamint Potápi Árpád, Bonyhád polgármestere köszöntötte az intézmény és a város vendégeit.

A konferenciára való ráhangolódásképpen a résztvevők megtekintették a Petri Gábor püspöki titkár készített zeneszámok előadását és prezentációját az egyházkerület tavalyi évéről; ennek rövid összefoglalását – egy kis „képesfüzet” formájában – a kerület PR-ajándékaként meg is kapták a gyülekezetvezetők.

A konferencia igei alaphangját Szabóné Mátrai Marianna püspökhelyettes adta meg 10:50-11:21 alapján. Rendkívül mély gondolatokat felsorakoztatott, tartalmas áhítatában a József-történet elemzésével a megbékélésnek, a kiengettelődésnek és a megbocsátásnak nemcsak a teológiai, hanem a lélektani gyökereit is megvilágította, s mai életünk, valamint egyházi közéletünk kontextusába helyezve hangsúlyozta az igei üzenet időtlen jelentőségét.

A pénteki programot az esti kötetlen beszélgetést követően dr. Varga Gyöngyi, az Evangélikus Hittudományi Egyetem docensének mély lelkesítést kifejező és közvetítő esti áhítata zárta.

Szombat délelőtt – Győri Gábor, a Pesti Egyházmegye esperesének a reggeli áhítata után – a nőnap alkalmából a konferencia egyik házigazdája, Szabó Vilmos Béla, a Tolna-Baranyai Egyházmegye esperese köszöntötte a találkozóra résztvevőit. Ezután Varga Gyöngyi és Gáncs Péter előadásszerű párbeszéde vezette föl a konferencia fő témáját, a lelki kiskorúságból a felelős nagykorúsághoz való felnevelés kérdését.

A témafelvezetésre alapozott csoportbeszélgetések már előre megszer-

vezett rend szerint zajlottak. A konferencia témái tíz kérdéskörre oszlottak; ezeket a témákat még a rendezvény előtt megkapták a jelentkezők, hogy az őket leginkább foglalkoztató kérdéseket feldolgozó csoportba jelentkezhesenek.

A délutáni programban a csoportbeszélgetések eredményeit, konklúzióit bemutató plenáris ülés zajlott Szabóné Mátrai Marianna püspökhelyettes vezetésével. Ezt gyülekezetvezetői fórum követte Radosné Lengyel Anna kerületi fel-

Gáncs Péter püspök megnyitja a konferenciát. Az asztalnál (balról jobbra) Szabóné Mátrai Marianna, Lengyel Anna, Andorka Árpád és Potápi Árpád.

ügyelő és országosfelügyelő-helyettes moderálásával, melyen az Országos Egyházi Iroda meghívott vezetői – Kákay István országos irodai igazgató, dr. Mekis Viktória igazgatóhelyettes – és zsinati tisztségviselők – Muntag András, a zsinat nem lelkes elnöke és dr. Korányi András lelkes elnök – is részt vettek. A déli kerület gyülekezetvezetői leginkább arra voltak kíváncsiak, hogy milyen tervei, elképzelései vannak az egyházunk központi adminisztrációját végző országos iroda új igazgatójának. Kákay István el-

mondta: legfőbb célja egy olyan gyülekezet-központú szolgáltató iroda kialakítása, amely az egyházközösségek igényeit tartja szem előtt.

A rendezvényen végig standdal jelen lévő Luther Kiadó megbízott igazgatója, Kendeh K. Péter felhívta a déli gyülekezetvezetők figyelmét a nemrég megalakult Luther Könyvklubra, és szolt a klubtagsággal járó könyvvásárlási kedvezményekről. A kedvezményes könyvvásárlás során egyházunk könyvklubja jelentős számú déli taggal bővült.

Meghosszabbította „Apróval az aprókért” gyűjtőakcióját a Magyarországi Evangélikus Egyház

Mint ismeretes, Aprókkal az aprókért elnevezéssel indított mozgalmat a közelmúltban a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) püspöki tanácsa a forgalomból kivont egy- és kétförintosok összegyűjtése végett. Az egyház arra kérte gyülekezeteket, hogy külön perselybe gyűjtsék az aprókból származó adományokat, melyekkel az MEE az aprók (gyermek) között végzett munkát szeretné támogatni.

Örömmel adjuk hírrül, hogy az akció keretében mintegy három tonna (!) egy- és kétförintos gyűlt össze. Ennek nagy részét a Magyar Nemzeti Bankkal egyeztetett időpontban, március 6-án adták le a gyűjtés lebonyolítását szervező Északi Egyházkerület püspöki hivatalának a munkatársai. Azért nem az adományok teljes egészét, mert az akció sikeresebb volt a vártnál, és kevésnek bizonyult a bank által biztosított egyenztárcák.

Tekintettel arra, hogy az MEE több gyülekezetéből és intézményéből jelezték: folytatnák a gyűjtést, március 31-ig meghosszabbítják az akciót. Kérnek mindenkit, hogy a még összegyűlt aprókat a hónap végéig juttassák el az Északi

Aprókkal teli egyenztárcák a csomagtartóban

Egyházkerület püspöki hivatalába (Budapest XII. kerület, Szilágyi Erzsébet fasor 24.). A befolyt összeg elosztásáról a végleges összesítést követően – szakemberek bevonásával – határoznak majd.

Dr. Fabiny Tamás püspök arról is tájékoztatott, hogy a püspöki hivatal immár a gyűjtéssel kapcsolatos, illetőleg a gyűjtés során hallott vagy átélte, meghatározó és/vagy vidám történeteket is gyűjti...

► Forrás: Evangelikus Hírlevél

FÓKUSZBAN AZ ÉNEKKINCSTÁR

Új sorozatunk elé

► Húsvéti számunkban új rovat indul hetilapunk 2. oldalán. Beszédés címe: Énekkincstár.

Nem is olyan régen volt már egyházzenevel, gyülekezeti énekkel foglalkozó rovat az Evangelikus Életben. 2006. április 23. és 2007. május 20. között Cantate cím alatt olvashattak cikkeket énekeinkről: az adott ünnep vagy a stílus határozta meg, éppen miről esett szó.

Mostani sorozatunk más szerkesztési elvek alapján készül. 2007-ben volt huszonöt éves az Evangelikus énekeskönyv, mely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy egyházunk népének éneklése egységesebbé vált. Úgy gondoltuk, itt az ideje, hogy alaposabban megismerjük, vagy újra tudatosítsuk, milyen érték van a kezünkben az istentiszteleteken; ezért esett a választás az Énekkincstár címre.

Alkalmanként egy-egy ének alaposabb bemutatására vállalkozunk. Az első évben a vasárnapok meghatározó énekei kerülnek sorra (ezek az énekszámok hét-

ről hétre megtalálhatók az Evangelikus Élet 10. oldalán is).

A graduálének (főének) az istentisztelet központi éneke, amelynek kiválasztását elsősorban az adott ünnep egyházi éven belüli szerepe határozza meg. Alkalmazkodik egyházunk igeolvasási rendjéhez, az egyes ünnepek kollektá imádságához és az introitus zsolttárhoz is.

A cikkeket szólnak majd a vasárnap jellegéről, központi gondolatáról és igéiről, az ének szövegéről és dallamszerzőjéről, stílusáról és értékeiről; kiemelik az ének fő mondanivalóját, és megemlítik műzenei feldolgozásait is.

Az ünnepek és az énekek alaposabb ismerete segít gyülekezeti tagjainkat, hogy mélyebben, tudatosabban éljék meg az istentisztelet egészét, és ezáltal személyes hitük is erősödjön!

■ ECSEDI ZSUZSA rovatgazda

Déli harangszó

Március 17-étől 23-áig minden délben az acsai evangélikus templom harangja szól az MR1 – Kossuth rádióban.

Acsa Pest megyei település Váctól huszonöt kilométerre keletre. A Galga-parti községről 1347-ből származik az első írásos emlék. A török hódoltság idején a falu elnéptelenedett. A 17. század első felében a Felvidékről az akkori protestánsülözések miatt számos evangélikus hitű, szláv ajkú család érkezett ide. Első templomukat 1636-ban fából készítették.

A település életében fordulatot hozott, hogy 1735-ben Acsán

telepedett le a Prónay család. Négy nemzedéken át ők voltak az evangélikus egyház egyetemes felügyelői. 1752-ben építették fel a kőtemplomot, amely mai formáját 1862-ben nyerte el. Emléküket az epitáfium őrzi meg az utókornak.

Az acsai evangélikus templom 34 méter magas tornyában három harang lakik. A délidőben megszólaló 518 kilogrammos harangot közadakozásból összegyűlt pénzből öntették Seltenhofer Frigyes és Fiai soproni harangöntő műhelyében 1925-ben.

► Forrás: RTV Részletes

Pilátus „krédója”

A bőjti út végéhez közeledve, nagyhét táján mi lehetne fontosabb tájékoztató pontunk, mint a gólgotai kereszt? Erről a keresztről hallunk, hiszen az ott szenvedő Megváltó szószékké szentelte a gyalázat fáját: még ott is értünk imádkozik, még ott is nekünk prédikál. Utolsó szavai minden nagyhéten utóérnek, remélhetőleg szívén is találnak minket.

Kevésbé szoktunk viszont arra figyelni, hogy a keresztfán olvasható is valami. A halálos ítéletet kimondó Pilátus fontosnak tartotta, hogy három nyelven is közlése: ki, honnan és miért került a két kivégzendő gonosztevő közé. Mondhatnánk némi iróniával: íme, az ókori, többnyelvű tömegtájékoztató, ha úgy tetszik, „irattisztító” egyik első zsenije... De jól tudjuk, a cinikus helytartó valódi motivációja a zsidóság megalázása, a vallási vezetők provokálása volt: „Lám, nektek ilyen királyok van...”

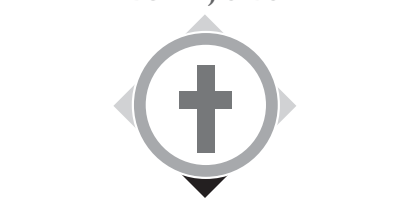
Az aljas szándék gyorsan célt ért, hiszen a főpapok azonnal tiltakoztak, és követelték: korrigálja a feliratot aszerint, hogy csak Jézus mondta magát királynak. Ezen a ponton viszont váratlan fordulatot vett Pilátus drámája; Reményik

Sándor zseniálisan szemlélteti ezt Pilátus című versében: „Ím, kővé vált a nádszál: oly kemény. / (...) Pilátus nő, ahogy beszélni kezd: / »A Messiástok megmenteni késtem. / De négy betűt a keresztrejébe véstem, / E négy betű az én becsületem, / Hajótöröttségem utolsó roncsa, / Hitetlen hitem, büszke makacsságom, / Egy akarat az akaratlanságom.«”

A költő valamit megsejt a pilátusi lélek mélységének titokzatos háborgásából. Talán mégsem csak a cinikus bosszúvágy mozgatja a római császár helytartóját. Kérges lelkét talán mégiscsak megérintette valami Jézus szavából, abból az igazságból, tisztaságból, amelyre először csak kiegészítőleg létezik.

Nevetséges és felesleges szerecsenmosdatás lenne Pilátus – mai, divatos szóval élve – „rehabilitálása”. A végző ítélet meghozatala – Pilátus, Júdás és társai ügyében, perében – nem a mi dolgunk. Hitvallásunk csak a pusztá tényről rögzíti: „...szenvetett Poncius Pilátus alatt...” Az Apostoli és a Niceai hitvallás nem minősít, nem ítélik. Hangsúlyozza, hogy megváltásunk nem valamikor, valahol a legendák világában történt, hanem tér-

ben és időben meghatározható történelmi esemény. Ezért talán nem egészen szerencsés a logikátlan véletlen színönímájaként használni a „belekerült, mint Pilátus a krédóba” szellemeskedést...

Sokkal inkább érdemes rácsodálkozni arra, hogy krízishelyzetekben Isten miként tud felhasználni az igazság kimonadására olyan embereket, akiktől erre a legkevésbé számítunk. Pilátus szavainak szinte prófétai súlyuk van, amikor Jézus kihallgatása során megállapítja: „Íme, az ember!” ...semmiféle bünt nem találkozik benne.” (Jn 19,5.4) Ugyanilyen meglepő Kajafás titokzatos mondata: „...jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, sem hogy az egész nép elveszen.” (Jn 11,50)

Döbbenetes, hogy amikor a tanítványok cserbenhagyják mesterüket, ami-

kor a kereszt tövében a szeretett tanítvány, János is megnémul, amikor csak gúny és megvetés zúdul a haláltusáját vívó töviskoronásra, akkor akad valaki, a mellette megfeszített egyik lator, aki hitel és reménységgel fordul hozzá: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor előjössz királyságodba.” S a válasza nem marad el: „Bizony, mondom néked, ma velem leszel a paradicsomban.” (Lk 23,42.43)

Legvégül, csattanóként, amikor már az ég elsötétül, a föld megrendül, a kivégzést felügyelő pogány római századosnak kell kimondania a választott nép vezetői, főpapok, írástudók és a Mester tanítványai helyett: „Bizony, Isten Fia volt ez!” (Mt 27,54b)

Önviszgalatra, bűnbánatra, továbbgondolkodásra indíthatnak ezek a meglepő személyektől kapott váratlan hitvallások. Ha mi gyáván hallgatunk, Isten valóban kénytelen és kész akár a „köveket” is szóra bírni. Ugyanakkor ezeknek a különös hitvallásoknak van valami közös tragikumuk, amely figyelmeztet minket. Pilátusnak, a századosnak, a temetőt válláló titkos tanítványoknak, arimáiai Józsefnek és Nikodémusnak már csak a

halott Jézus jut. Hitvallásuk tiszteletet parancsol – de elkésett múlt idő.

A mi nagy esélyünk és reménységünk, hogy nekünk ma az élő Jézus lehet az osztályrészünk. Erre bátorított minket már az év igéjének ígérete: „...én élek, és ti is élni fogtok.” (Jn 14,19) Mi a megfeszített, meghalt, de feltámadott, élő Jézus Krisztusról tanúskodhatunk, ahogy ez úrvacsorai liturgiánk egyik csúcspontján is megszólal: „Az Úr halálát hirdetjük, míg eljövend!”

Vele, a feltámadott Úrral adjon boldog találkozást nagyhét és húsvét áldott ideje: szószék alatt ülve, úrvacsorai oltárnál térdelve, gyülekezeti és családi közösségben!

Gáncs Péter püspök Déli Egyházkerület

„Az a Luther Márton? Nem is volt olyan rossz” – állítja a pápa

(Részletek a *The Times* március 6-i számában megjelent írásból)

XVI. Benedek rehabilitálni készül Luther Mártont (1483–1546) azzal az indokkal, hogy a reformátor nem megosztani akarta a keresztényeket, csupán meg kívánta tisztítani az egyházat a korrupciótól.

Lutherrel kapcsolatos álláspontját Benedek pápa szeptemberben fogja nyilvánosságra hozni, miután nyári rezidenciáján – Castelgandolfóban – tartandó éves szemináriumán megvitatta negyven teológustársával, a Ratzinger tanítványi kör néven ismert csoport tagjaival. Belső vatikáni források szerint a pápa amellet fog érvelni, hogy Luther, akit kiátkoztak és etreknék bélyegeztek, nem volt eretnek.

Walter Kasper bíboros, a Keresztények Egységét Elősegítő Pápai Tanács vezetője úgy véli, hogy ez a lépés előmozdítja majd a katolikusok és a protestánsok közötti ökumenikus párbeszédet, egyúttal ellensúlyozhatja azt a tavaly júliusi pápai állásfoglalást, amely szerint a protestáns és az ortodox hit hibás, illetőleg ezek „nem megfelelő egyházak”.

Luther átértékelése abba a folyamatba illeszkedik, amely – most, hogy XVI. Benedek a jövő hónapban pápaságának harmadik évébe lép – megpróbálja finomítani a katolikus egyházfőt keményvonalas konzervatívának mutató képet. (...)

Kasper bíboros állítja: „Sokat tanulhatunk Luthertől, kezdve azzal, hogy milyen jelentőséget tulajdonított Isten igéjének.” Ideje volt már, hogy sokkal pozitívabb kép láttassa azt a Luthert,

akinek reformjai akkoriban kivívták a pápa haragját, de akire mostanra már úgy tekinthetünk, mint aki „megelőlegezte a reform azon szempontjait, amelyeket időközben az egyház elfogadott”. (...)

A castelgandolfói szeminárium részben az apostoli utódlás kérdésére fog koncentrálni. (...)

Hangsúlyozva, hogy a vallási tekintély egyetlen forrása a Biblia, Luther megkérdőjelezte a pápaság intézményét, és – azáltal, hogy lefordította nemzete nyelvére – a Szentírást elérhetővé tette az egyszerű emberek számára is. Meggyőződése volt, hogy az egyház szem előtt tévesztette „a kereszténység alapigazságait”, és 1510-ben tett római látogatása során megbotránkozott a pápaság megtapasztalt hatalma, gazdagsága és korrupciója láttán. Kilencvenöt tételében – melynek egy példányát a wittenbergi templom ajtajára szögezte – 1517-ben Luther nyilvánosan tiltakozott a bűnök megváltására szolgáló pápai búcsúcedulák árusítása ellen. Egyes teológusok ugyanakkor állítják, hogy Luther nem „dogmatikai alapon” szándékozott konfrontálódni a pápasággal, csupán jogos kérdéseket akart feltenni. Úgy tűnik, ezt a nézetet osztja Benedek pápa is.

Luther Márton X. Leó pápa közölte ki, aki úgy vélekedett, hogy a reformátor „egy részeg német, aki meggondolja magát, amint kijön az ajtó”.

■ RICHARD OWEN (Róma)
– *Pintér Erzsébet fordítása*

Nemzeti imanap a fővárosban

A magyar nemzet megtartásáért, lelki megerősödéséért, a nemzeti összetartásért szerveznek imanapot március 15-én Budapesten, a Szilágyi Dezső téri református templomban.

A program reggel 8 órakor áhitattal kezdődik Illés Dávid lelkész vezetésével; 8.30 és 16.30 között imalánc lesz a templom gyülekezeti termében. Délben Hofher József S. J. tart áhitatot. A nap 17 órakor istentisztelettel zárul Rác Lajos újszászi lelkész szolgálatával. Az imalánchoz bárki csatlakozhat.

HIRDETÉS

Passió mozgássérült fiatalokkal

A Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (Mevisz) Bárka szakcsoportja idén hatodik alkalommal hívja és várja a kedves testvéreket a mozgássérült és őket segítő fiatalok közös passiókörútjának alkalmaira, nagyheti elcsendesedésre. A passiókörút állomásai a következők:

- március 16., virágvasárnap, 9.30, sárvári evangélikus templom
 - március 17., hétfő, 18 óra, kemenesmagasi evangélikus templom
 - március 18., kedd, 18 óra, alsósági katolikus templom
 - március 19., szerda, 18 óra, kőszegi evangélikus templom
 - március 20., nagycsütörtök, 18 óra, bobai evangélikus templom
 - március 21., nagypéntek, 18 óra, Budapest-Deák téri evangélikus templom
- A korábbi évek előadás-sorozatain készült fényképek megtekinthetők a <http://www.mevisz.hu/galeria/passio> címen.

HIRDETÉS

Számítógépes oktatás lelkészeknek és segítőknek

Az Országos Egyházi Iroda számítógépes oktatótermében idén tavasszal is indítunk számítógépes tanfolyamokat lelkészeknek és gyülekezeti segítőknek.

- Április 8.: *Haladó szövegszerkesztés* (Szöveg 2.) – Összetett szövegszerkesztési feladatokat hajtunk végre, és az ezekhez szükséges eszközök használatát tanuljuk meg; fejlécek, sablonok, stílusok használata és körlevelek készítése.
- Április 15.: *Gyülekezeti újság papíron és interneten* (Újság) – Újságkészítés és számítógépes kiadványszerkesztés – papíron és interneten.
- Április 22.: *Honlapszerkesztés* (Honlap) – Honlap tervezése és elkészítése az evangélikus honlapszerkesztőben. Közösségi portálok készítése Plone portálrendszerben.
- Április 29.: *Gyülekezeti adminisztráció* (SÜNI) – A SÜNI program eddig elkészült moduljai: kapcsolatok, események kezelése, iktatás, lekérdezés, útnyilvántartás. A tanfolyam témája ezeknek a moduloknak a gyülekezeti adminisztráció során történő használata.

A tanfolyamok egynaposak, 9.30-tól 17 óráig tartanak. Helyszín: az országos iroda (Budapest VIII., Üllői út 24.) 2. emeleti tárgyalója. Előzetes jelentkezés szükséges Csüllög Péter rendszergazdánál (telefon: 20/824-2012, e-mail: Peter.Csullog@lutheran.hu). Egy tanfolyamon legfeljebb tíz fő vehet részt. A tanfolyami díj (mely az ebédet is magában foglalja) 2500 Ft. Az útiköltséget a résztvevők vagy gyülekezetük fizeti (az országos egyház nem nyújt költségtérítést).

A gépkocsival érkezőknek sajnos nem tudunk parkolási lehetőséget biztosítani az Üllői út 24. szám alatt. E célra a város széli nagyobb parkolók, illetve a tömegközlekedés használatát javasoljuk. A környező utcák örzött parkolóiban korlátozott számban, díjfizetés ellenében lehet parkolni. Örzött parkoló található a Mária utcában, a Bródy Sándor utcában és a Corvin mozi mögött.

Egész-séges egyházért

Szubjektív beszámoló egy svédországi látogatásról

Európa legnagyobb evangélikus egyháza, a Svéd Egyház uppsalai központjának bejáratánál egy kedves hölgy szólít meg. Kérdi, mi járatban vagyok. Elmondom neki, hogy a Svédországi Magyar Protestáns Egyházi Közösség vezetőivel Anders Wejryd érsekhez igyekezünk. Hozzáteszem, hogy egy kis szórványegyház északi egyházkerületének vagyok a pástora. „Értem! Tehát Ön az északi országokban élő magyar evangélikusok püspöke is!” – mondja kedvesen.

Mivel az érsekkel való találkozásig még van néhány percünk, elmondom neki, hogy azért ez így nem áll. Egyházunk Északi Egyházkerülete természetesen a mai Magyarország határai között terül el. Fontosnak tartjuk azonban az összmagyarsággal való kapcsolattartást. Felelősséget érzünk azokért, akik hét határon is túlra menekültek, és törődni igyekszünk azokkal is, akik ugyan szülőföldjükön maradtak, ám őket lépték át a határok... Több lelkészünk amolyan „egyházi kishatárforgalom” keretében rendszeresen átjár példának okáért a Felvidékre, hogy az ott élő magyar evangélikusok között végezzen szolgálatot. Ha további több ezer kilométert haladunk észak felé, akkor a távolinak tűnő skandináv országokban, Finnországban, valamint Észtországban is jelentős magyar szigeteket találunk.

Természetesen a másik két egyházkerület is eleven kapcsolatokat ápol az itt élő evangélikusokkal, a másfél éve megalakult Magyar Evangélikus Konferencia pedig kifejezetten alkalmas kereteket nyújt az együttműködésre. Újdonsült ismerősöm felvetése azonban ráébreszt arra, hogy az északi kerületet az elnevezése is kötelezi az Észak-Európába került testvéreinkkel való rendszeres kapcsolattartásra.

Szétszóratva

Egyházunk képviselőiben részt vehetünk a svédországi magyar protestánsok éves közgyűlésén, amelyet március 1. és 3. között a Göteborghoz közeli Tångagårde konferencia-központjában rendeztek meg. Az itteni magyarok által az 1960-as évek elején vásárolt, impozáns méretű épület csodálatos környezetben, egy tó partján fekszik.

Molnár-Veress Pál lelképásztor egymaga végzi a tizenkét gyülekezet lelkigondozását. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy minden hét végén más és más irányba indul el, és sorra látogatja a végtelen szórványban élő híveket. A közgyűlésen elmondott jelentéséből megtudom, hogy az előző évben Svédországban százhuszonhárom, Észtországban három, Finnországban pedig két istentiszteletet tartott. Közben autózott hatvan ezer kilométert, és persze sokat volt úton repülőn és hajón is. Volt még tizenegy temetési, hat keresztelési és két esketési szolgálata, valamint rendszeresen látogatta a híveket otthonukban vagy a kórházban. Nyáron gyermek-, ifjúsági és felnőtt-tábor népesítette be az egyház egyetlen ingatlanát jelentő tångagårde otthonot.

A hatalmas területen azonban nem könnyű a hívek összetartása. A lelkészi jelentés a következő keserű mondatokat is tartalmazza: „Nem tizenegy, hanem legalább száztizenegy magyarunk halt meg Svédországban, de vagy hozzátartozók nélkül maradtak, vagy hozzátartozóik nem maradtak meg magyarnak. És nem hat, de legalább hatvanhat, magyar szülőktől származó gyermek született Svédországban, de ezek közül már csak minden tizediket keresztelik magyarul. S elhísztek azt, hogy ebben a hatalmas tajgányi országban, a harminc-harmincötzennyi magyarunk között csak három gyermekünk az, aki konfirmandus korban van, és konfirmálni szeretne – magyarul?”

Sorsokban a történelem

A Jordáky Béla főfelügyelő által vezetett közgyűlés nemcsak a lelkészi és a pénztárosi jelentést vitatta meg, hanem hosszú, őszinte beszélgetés keretében elemezte az elmúlt esztendőt is.

Szinte minden egyházközségből érkeztek presbiterek a tanácskozára, akik gyülekezeti vezetőkhöz méltó felelősségtudattal szóltak hozzá az adott témához. Minden egyes résztvevőnek megvan a maga sorsa. Nemcsak származásuk, hanem felekezeti hovatartozásuk szerint is igen színes közösséget alkotnak. Nevek említése nélkül idézem fel némelyikük alakját.

Az egyház pénztárosa római katolikus, és 1956-ban, a forradalom leverése után menekült el Magyarországról. Előtte évekig börtönben volt, rabtársaival október végén tört ki a váci feyházból. Az orvos házaspár a Ceausescu-rendszer tobzódása idején hagyta el Romániát. A férj ma az egyház főgondnoka, és mindketten sokat dolgoznak különböző svédországi magyar közösségekben. Amilyen sűrűn csak lehet, hazalátogatnak Erdélybe.

Egy, a délszláv háború elől Szerbiából elmenekült hertelendyfalvi család hónapokon át illegálisan tartózkodott Svédországban. A magyar protestánsok itt, a tångagårdei házban rejtgették őket, míg a szülők és a két gyerek végre letelepedési engedélyt kaptak. A konferencia zárónapjának délutánján – miután a legtöbb résztvevő hazautazott – konfirmációi oktatásban részesült a tinédzser fiú és húga.

Egy fiatal orvos – barátnőjével együtt – a '90-es években balatonszárszói ifjúsági konferenciánkat rendszeres látogatója volt. Immár házaspárként egy malmői kórházban dolgoznak, de kétszer hároméves szerződésük lejártával haza kívánák térni. Ők mintegy megtestesítik azt a jelenséget, hogy az egyházba ma már nemcsak emigránsok, hanem migránsok is tartoznak.

Molnár-Veress Pál jobbján a konferencia záró istentiszteletén

A haláláig Nyugat-Európában élő és dolgozó, nemzetközi rangú teológus, *Vajta Vilmos* és jegyes lelkésztársa a kritikus szolidaritás jegyében évtizedeken át rendkívül sokat tett a kommunista uralom alatt élő hazai egyházért. A nyugati magyar egyházakban otthonra lehettek mindazok, akik politikai vagy gazdasági okból elhagyták hazájukat, és azt gondolták, hogy száműzetésük öröké tart. Ma már azonban mind többen érkeznek hivatalos munkavállalóként vagy egyetemistaként ezekbe az országokba. Az ő sokfajta gondjukon is segíthet egy testvéri módon működő magyar egyházi közösség, illetve ők maguk is friss szellemet vihetnek oda.

Vendégszolgálat és vendégszeretet

Az anyaországból érkezett püspökként örömmel vettem részt a gondokat is őszintén feltáró, ugyanakkor sok öröme is okot adó beszélgetésekben, valamint örömmel szolgáltam a konferencia záró istentiszteletén. Laetare vasárnapjának evangéliumi igéje, Jn 6,1–15 alapján hirdetem az igét a kicsi falusi templomban. A kenyérszaporítás története alapján arra hívtam fel a figyelmet, hogy Urunk mindig gondoskodik rólunk, de egyúttal feladatot is ró ránk. Ahogyan a feladattal korábban megbirkózni képtelen tanítványok egy kicsiny fiú öt árpa-kenyerével és két halával el tudtak indulni, úgy nekünk is szolgálni kell a magunk javainak megosztásával a rászoru-

lók között. Amink van, azt ne magunknak kuporgassuk, hanem osszuk meg jó szívvel másokkal.

Ugyanaznap este a göteborgi magyar gyülekezet istentiszteletén szolgálhattam igehirdetéssel a város norvég templomában. Itt Jn 14,15–19 alapján az árvaság megszűnéséről és a vigasztaló Szentlélek jelenlétééről tettem bizonyosságot. Az alkalmat követő beszélgetés végén meghatódva vettem át azt a támogatást, amelyet egy igen nehéz sorsú magyarországi családnak kívántak így módon eljuttatni.

Göteborghban otthonában fogadott Carl Axel Aurelius püspök, akivel egyebek mellett azt a budapesti látogatásom idéztük fel, amikor – Luther-kutató professzorként – előadást tartott az Evangélikus Hittudományi Egyetemen.

Svédországi látogatásom stockholmi napjaiban a magyar nagykövetség vendégszeretettel élvezhettem. A dr. Iklódy Gábor nagykövettel folytatott tárgyalás szétfeszítette a protokoll kereteit, és baráti hangulatban, teljes nyíltsággal tudtunk véleményt cserélni az együttműködés különböző formáiról. Reménység szerint a svédországi magyar protestánsok előtt is megnyílnak eddig ismeretlen csatornák.

Egy testben ép lélek

A fentiek alapján talán érthető, miért nem volt egészen ellenemre, hogy – legalábbis jelképesen – az Északi Egyházkerület részének tekintsük svédországi testvéreinket.

Anders Wejryd érsek mély hatást gyakorolt rám egyszerűségével és természetes derűjével. Vele egyrészt áttekintettük annak lehetőségét, hogy a Svéd Egyház

■ FABINY TAMÁS

Más képet tükrözni

Beszélgetés Szám Katalinnal, a Képmás magazin főszerkesztőjével

► **Nemzeti ünnepünk, március 15-én egyben a szabad sajtó napja is. Hogy ma Magyarországon – jogi értelemben – valóban érvényesül a sajtószabadság, arra közvetve a vallási, egyházi médiumok megléte is bizonyíték...**

Nemcsak vonzó küllemével, hanem igényes tartalmával is kiemelkedik a hazai keresztény újságok közül a *Képmás családmagazin*. A képes havilap főszerkesztőjével, Szám Katalinnal egy újság „főhadiszállásaként” szokatlan helyszínen, a budai Szent Margit Gimnázium negyedik emeletén találkoztunk.

– A beszélgetésünket megelőző nap érkezett meg az *Evangelikus Élet* szerkesztőségébe a *Képmás* márciusi száma. Átlapozván örömmel olvastam a hírt: a magazin áprilistól szároldalasa bővül...

– A bővítéssel a médiapiac támasztotta igényeknek igyekezünk megfelelni. A finoman fogalmazva „egyszerűbb tartalmat” közlő lapok egyre terjedelmesebbek. És mivel a vásárláskor sokan az oldalszámot is figyelembe veszik, mi sem akartunk „lemaradni”. Ráadásul három év után mindenképpen áremelésre kényszerülünk, és szeretnénk ezzel együtt többet is nyújtani az olvasóknak.

Hála Istennek, sok jó írás születik. Ezek egy része eddig sokszor helyhiány miatt nem fért be egy-egy lapszámba. Ezért is öröndetes a mostantól rendelkezésre álló nagyobb terjedelem. Új rovatok is indulnak. Két korábbi szerzőnk – Czákó Gábor József Attila-díjas író és dr. Lux Elvira szexuálpszichológus – mellé csatlakozik a *Nők Lapjából* és könyvei révén is jól ismert újságíró, Schäffer Erzsébet is. A gyerekek pedig áprilistól Fésűs Éva meséit olvashatják.

– Konzervatív keresztény körökből érkeznek-e esetleg Önökhöz felháborodást tükröző olvasói levelek amiatt, hogy egy szexuálpszichológus is szót kap a keresztény családmagazin hasábjain?

– Több mint egy év alatt egyetlen ilyen levelet kaptunk. A szexualitás is az élet része, sőt a házassággal együtt Isten ajándéka. Sok keresztény házasság is tönkremehet azért, mert a párkapcsolat-

nak ez a nagyon fontos része nem vagy nem jól működik. És amíg ez így van, addig erről a témáról – a prudériát félretéve – igenis beszélnünk kell. Egyébként is alapvető célkitűzéseink közé tartozik az, hogy a családot érintő minden témával foglalkozzunk, a gyerekneveléstől kezdve a közéleten, a kultúrán, a tudományon át a főzésig. Mi, keresztények is ebben a világban élünk – kell, hogy legyen véleményünk a minket körülvevő dolgokról, kell, hogy hangot adjunk meglátásainknak a magunk „sajátos”, keresztény szemszögéből.

A SZERZŐ FELVÉTELE

– Ha már a keresztény szemszöveget hangsúlyozta, a magazint nem ismerő olvasóink kedvéért áruljuk el, hogy a *Képmás* családmagazin római katolikus alapítású.

– A magazint helyi kezdeményezésként valóban Illési Mátyás akkori solymári plébános alapította 2002-ben, aki szintén egyedülként, ám szilárdan hitt abban, hogy a *Képmás* egyszer országos terjesztésű lappá válhat. Az álom megvalósult, és a magazint – ahol 2003 óta dolgozom – ma huszonegyezer példányban nyomtatják. Megjelenésünket nemcsak előfizetők, vásárlóink teszik lehetővé, hanem adományozók is támogatnak bennünket. Legutóbb például egy olvasónk előfizette a magazint egy évre száz iskola számára. Egyetlen kérése volt: ne egyházi iskolák legyenek. Külön örültünk ennek, mert ez azt jelentette, hogy magáévá tette a mi sajátos preevangélicizációs elképzelésünket. A *Képmás* ugyanis nem egyházi lap, de a keresztény értékeket igyekszik közvetíteni, ökumenikus nyitottsággal.

Sőt azok számára is, akik még nem kapták meg a hit kegyelmét. Úgy gondoljuk, hogy a keresztény ember például tiszteli a teremtett világot, tehát védi a természetet, és figyel a másik ember problémáira, vagyis szociálisan érzékeny. Érdeklődik a közügyek iránt, és fontos számára a család. Ezek az értékek – bár esetleg más megfontolásból – a hit ajándékával még nem rendelkező, jó szándékú embereknek is fontosak, és segítenek abban, hogy meg tudjuk szólítani őket.

– Szemléletükkel a médiát is igyekeznek – jó értelemben véve – „megfertőzni”, gondolok itt a közelmúltban alapított, A Családbarát Médiaért nevet viselő díjra.

– Újságíróként, tanárként és háromgyermekes anyaként tapasztaltam, hogy milyen fontos a média szerepe a nevelésben. Szeretnénk volna ezt a sajtó képviselőiben is tudatosítani. Ezért rendeztük meg A média szerepe és felelőssége a népességcsökkenés alakulásában című konferenciánkat és alapítottuk meg A Családbarát Médiaért díjat. A tanácskozást a múlt év szeptemberében szerveztük, közösen a Média a Családdal Alapítvánnyal. Ennek keretében szó esett a népességcsökkenés okairól és hosszú távú következményeiről, kiemelve a média lehetőségeit a folyamat visszafordításában.

A Családbarát Médiaért díjjal azt az elektronikus vagy nyomtatott sajtóban megjelenő cikket, televízióban vetített, valamint rádióban elhangzott műsort szeretnénk díjazni, amely a családot mint értéket mutatja be, a gyermekvállalás szépségeiről, a család védő szerepéről, a többgenerációs együttélésben rejlő lehetőségekről szól, vagy ezek minél teljesebb megéléséhez, a felmerülő nehézségek, problémák megoldásához nyújt segítséget.

A díjra pályázni megjelent, illetve még nem publikált munkával egyaránt lehet. A díj anyagi elismeréssel jár: az adott hónap első helyezettje – szponzoraink támogatása révén – nettó százezer forintos jutalomban részesül. Az elismerést háromhavonta adjuk át, legközelebb március 27-én 17 órakor a Fővárosi Vízművek Zrt. konferenciatermében; ez alkalommal Jókai Anna írórnő *Egyedül tehát hordozzátok* címmel tart előadást. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

■ GAZDAG ZSUZSANNA

Szakralitás a művészetben

„A szent művészet funkcionális: feladata, hogy az ismert és látott dolgoktól a nézőt Istenhez segítsen eljutatni” – hangsúlyozta a Művészek Bibliaköre tárlatának március 7-ei megnyitóján Bukta Norbert festőművész. Ez a bevallott szándék jellemzi a rákoscsabai közösségi ház CsiGalériájában most kiállított szobrokat, festményeket, fényképeket, rajzokat és textíliáikat is.

Mint megtudtuk, a közösség a főváros XVII. kerületében 2006-ban alakult meg a helyi református lelkész, dr. Füzesi Zoltán feleségének, Juditnak a javaslatára. Azóta kisebb-nagyobb rendszerességgel többnyire a református egyházközség gyülekezeti termében találkoznak egymással a Rákoscsabán élő és alkotó mű-

vészek, hogy beszélgessenek hivatásukról, és épüljenek egymás hite által. A csoport természetesen más kerületekben élő és alkotó művészek előtt is nyitott, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül szívesen fogadják körükben a művésztársakat.

A Művészek Bibliakörének következő alkalma március 29-én, a mostani kiállítás zárónapján lesz 17 órától, mikor is a művészet és a teológia kapcsolatáról mondja el gondolatait dr. Békési Sándor, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának docense. (A tárlat március 29-ig a közösségi ház nyitvatartási idejében látogatható a Budapest XVII. kerület, Péceli út 222. alatt.)

■ – GAZDAG –

Kísértéseknek kitéve

Kísérleti koncert a Párbeszéd Házában

„Kísértéseknek lettek kitéve” a nézők március 4-én, kedden este a jezsuita rend által működtetett Párbeszéd Házának kápolnájában. A cseh D6 project tagjai – David Danel (hegedű, brácsa), Dan Dlouhý „Dama Dama” (ütőhangszerek) és David Doruzka (dzsesszgitár) – különböző zenei műfajokat szólaltattak meg Jézus megkísértését bemutató experi-

ben való elmélyülést, valamint a saját belső harcaikkal való szembesülést a zene mellett a Takács Ferenc színművész által felolvasott bibliai igék, valamint Kovács Alida fotóművész és Borsos-Lőrinc Lilla festőművész videoinstallációk segítségével.

Az előadás – amelyet az Ének a Nemzetekért Kulturális Alapítvány szervezett – jótékony célokat szolgált. A közönség

FOTO: GAZDAG ZSUZSANNA

mentális koncertjükön. A *Krisztus a pusztában* című zenei kísérlet a Cseh Centrumnak és a Közép-európai Egyetem (CEU) Kulturális Intézetének a támogatásával valósulhatott meg.

A komponált muzsika mellett közös és szólóimprovizációkat is hallhatott a közönség. A hallgatók számára a Megváltó megkísértését felidéző jelenetek-

adományai a Crescendo Nyári Művészeti Akadémia működését támogathatja. (A kéthetes intenzív zenei továbbképzést 2004 óta minden évben Sárospatakon rendezik neves művésztanárok és a világ minden tájáról érkezett diákok részvételével. Bővebb információ a www.crescendo.org honlapon.)

■ – GAZSU –

A láthatatlan kéz

Musical Eszter könyve alapján

► **A láthatatlan Isten nagyon is látható és érezhető gondviseléséről tesz tanúbizonyságot A láthatatlan kéz című musical. A darab a bibliai Eszter könyve nyomán született. Az egyes előadásokra összeállít Clean Art Társulat, valamint a Sabbathsong Klezmer Band tagjainak „jubileumiként” aposztrofált, tizedik előadását március 9-én tartották meg a fővárosi Ruttkai Éva Színházban.**

A musicalben a klezmer, illetőleg a kelet zenei világa roma elemekkel keveredik. Az előadás során a néző három időszakban – Eszter korában, 1944-ben és napjainkban – ismerkedhet meg az Ahasvérós perzsa király (Pintér Borus Sándor) uralkodása idején bonyolódó történettel.

A napjainkban játszódó nyitó jelenet egy olyan darab próbáján zajlik, amelyet már negyven évvel ezelőtt be szerettek volna mutatni, de ezt annak idején a háború megghiúsította. A múltat az a szereplő idézi, akinek apja egy színház pincéjében üldözötteknek nyújtott menedéket. Zsidók és romák bujkáltak itt, idetevéd az operadiva Bella (Masa Anita), valamint – amint utóbb kiderül – két nyilas is. A rejtékhelyen meghúzódók egyike szövegkönyvekre bukkant: A láthatatlan kéz című darabra, amely a zsidó Hadasszáról (Létay Kiss Gabriella), Mordokaj (Masa Tamás) fogadott leányáról szól. Vasti királyné után ő lett – Eszter néven – Ahasvérós király felesé-

ge. Eltitkolta származását, de amikor a király legfőbb embere, az agági Hámán (Szabó Endre) a zsidók ellen fordult, Eszter a saját életét kockáztatva szót emelt népéért.

Azzal az érthetőnek tűnő indoklással, hogy a próbákkal nemcsak elterelik a figyelmüket, de élni akarásukat is kifejezik, a

tétl Inkább kapcsolod be a friss híreket!” Így lőn, és a nézők a kivetítőn az iszlám térnyerésének szükségességéről szónokló és a zsidók ellen uszító Mahmúd Ahmádnészád iráni elnököt és felfegyverező arab gyermekeket láthatnak... A színpadon eközben felsorakoznak a darab szereplői, és énekkel búcsúznak a közön-

pincében bujkálók kiosztották a szerepeket, és kezdetét vette a darab a darabban.

A láthatatlan kéz című musical vége ismét napjainkba hoz vissza. Megtudjuk, hogy mind az Eszter korabeli zsidók, mind pedig az 1944-ben a színház pincéjébe bújó üldözöttek szerencsésen megmenekültek.

A mesélő szavaira egy holokauszt-emléknapra bejátszás a „válasz”, amelyre valaki így reagál: „Nekem ebből elegem van, a csapból is ez folyik, ez már a múlt-

ségtől – a fél évszázaddal ezelőtt alapított Izrael Állam zászlaja előtt. Izraelt és a zsidóságot – sugallták –, mint Eszter idején, úgy minden bizonnyal a jelenben is megvédi majd a „láthatatlan kéz”...

■ G. Zs.

A láthatatlan kéz. Musical Eszter könyve alapján. A legközelebbi előadásra a tervek szerint májusban kerül sor. Bővebb információ a www.alathatatlankez.hu oldalon.

Az Értelmes Tervezettség Mozgalom (Értém) elnökségének nyílt levele a Magyar Tudományos Akadémia elnökségéhez

Tisztelt MTA-elnökség!

Az evolúciós elmélet védelmében kiadott, március 3-i állásfoglalásukkal kapcsolatban az alábbiakra szeretnénk felhívni a figyelmet.

Levélük állításával ellentétben az evolúcióelmélet nem magyarázza el kielégítő módon, részletesen az élet és a fajok eredetét, csupán feltételezéseket fogalmaz meg erről. A konkrét élő szervezetek vizsgálata esetén pedig számtalan, mindeddig megoldatlan probléma vetődik fel. Az evolúcióval kapcsolatos kételyeket megfogalmazó nemzetközi petíciót már több mint hatszáz, doktori fokozattal rendelkező tudós írta alá. Így az is elképzelhető, hogy a darwinizmus tanítása alapjaiban téves.

Véleményünk szerint az Akadémia hivatásával ellentétes és félrevezető, ha „ex cathedra” megkérdőjelezhetetlennek nyilvánít egy százötven éves, alapvető nehézségekkel küszködő elméletet, szönyeg alá söpörve a darwinizmussal kapcsolatos problémák tömegeit.

Az intelligens tervezés elmélete szerint a természetben fellelhető komplex fizikai és biológiai rendszerek struktúrája egy intelligencia működésének eredményeként magyarázható meg a legkifejezettebben, nem pedig véletlenszerű, irányítatlan természeti folyamatok termékeként. A tervezés-elmélet képviselő irányzat nem vallás, hanem a megfigyelések és a logika által megalapozott tudományos iskola. Készek vagyunk az intelligens tervezettség álláspontját támogató érveket bármilyen fórumon megismertetni Önökkel.

A józan ész alapján tehát kétféle válasz adható arra a kérdésre, hogy szerepet játszott-e egy felsőbb értelem az élővilág kialakításában. Az egyik álláspont szerint igen, a másik szerint nem. Egy előítéletektől mentes akadémikus közéletben mindkét megközelítésnek helyet kell kapnia az élet eredetére vonatkozó, intellektuálisan megalapozott tudományos elméletek sorában. Mivel az Akadémia a legkevésbé sem jogosult világnézeti kérdések eldöntésére, senki számára nem teheti kötelező érvényűvé a materialista ideológia dogmáit. A tudomány feladata, hogy a megfigyelésekből és kísérleti eredményekből eredő legvalószínűbb következtetéseket kövesse, bármerre is vezessenek azok.

Az egészséges, nyitott tudományos légkörnek szabad teret kell biztosítania a különböző témákkal kapcsolatos jogos kérdéskérdéseknek, bírálatoknak és alternatív magyarázatoknak. Tisztelettel kérjük, tegyenek meg minden Önöktől telhető a tudományos szólásszabadság érvényesülése érdekében, és határozottan lépjenek fel az újonnan megjelenő, ésszerű elméletek kirekesztésével és elnyomásával szemben. Az egymás mellett élő elképzelések számára egyaránt nyílhatna lehetőség a kiadványokban, rendezvényeken és a tudományos közéletben való megjelenésre.

Tisztelettel és üdvözléssel:

► Az Értém Egyesület elnöksége

NAGYCSÜTÖRTÖK – Jn 13,1–17

Értitek, hogy mit tettem veletek?

Az idő végtelennek tűnő múltában mindig vannak olyan percek, órák, napok, melyek kitűnnek a többi egyhangúságából, melyekben egy-egy cselekedet felértékelődik, s amelyeket az emlékezet örökre megőriz. Nagycsütörtök estéje éppen ilyen.

Jézus jól tudja, hogy eljött az ő órája. Ez az utolsó este, az utolsó tettek lehetőségének ideje – ma, még ma meg kell tennie Jézusnak azt, ami halaszthatatlanul fontos. És Jézus kendőt köt maga elé, vizet önt a mosdótábla, és nekifog megmosni tanítványai lábát. Ez az a cselekedet, amely nélkül még nem mehet el, nem adhatja át magát a halálnak mindannyiunk üdvösségére!

Miért is fontos Krisztusnak ez a cselekedet? Mit akar vele mutatni egykori és mai tanítványainak?

Jézus cselekedete gazdag tartalommal hordoz. Mindenekelőtt még egyszer, földi pályája során utolsó alkalommal kifejezi tanítványai iránti szeretetét. Azt, amit igénk így fogalmaz meg: „...szerette övét e

világban, szerette őket mindvégig.” Ez a szeretet indította őt arra, hogy embergyerekként megszülessen köztük a földre. Ez a szeretet indítja őt az utolsó útra is, a szenvedésbe és a halálba. Ez a szeretet az, amely nem fáradt bele sohasem a megbocsátásba. Ez a szeretet az, melyet semmi el nem mulaszthat, sem ellenségeskedés, sem gonoszság, sem hitetlenség, sem szeretetlenség. Ebbe a szeretetbe befér az ellenség szeretete is. Jézus megmossa Júdás lábát is. Pedig ő az egyetlen, aki tudja, hogy Júdás árulásra készül.

A lábmosás történetének ez a mozzanata előremutat a keresztre. Jézus ott sem válogat – „teérted meghalok, de te érted nem” –, hanem meghal Júdásért is, Péterért is, a többiekért is, miertünk is, énértem is. Bizony, nagycsütörtök estéjét és nagypénteket is nevezhetnénk a szeretet ünnepének, mert Jézus szeretetének nagysága és mélysége, tökéletessége és teljessége csak ott és akkor mutatkozott meg igazán!

A lábmosás cselekedete ugyanakkor egy új rendnek – Krisztus kegyelmi

rendjének – a jelképe is, mely merőben ellentétes a világ rendjével. Ott a hatalom, az erő, az elnyomás, a rangnak megfelelő kapcsolatok, a törtetés uralkodnak. Krisztus kegyelmi rendjében a megalázkodásnak, az áldozatvállalásnak, a másik magam elé helyezésének, az önfeláldozásnak van helye. Krisztus kegyelmi rendjében az, aki igazán nagy, áldozatot hoz a kicsiért; aki igazán erős, az megmenti a gyengét; aki igazán hatalmas, az hatalmát a többiek szolgálatába állítja. Krisztus kegyelmi rendjében maga Krisztus az igazán nagy, erős és hatalmas, akinek mindent kezébe adott az Atya, s aki mégis – vagy éppen ezért – megmossa tanítványai lábát, majd néhány óra múlva vállára veszi a keresztet, hogy feláldozza magát.

Péter tiltakozik ez ellen a rend ellen. De nem tehet semmit, mert Jézus azt mondja neki: „Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám.” Tehetünk-e mi is mást, mint Péter? Ha tanítványai akarunk maradni, akkor nem! Mert azt csak így lehet: átadni magunkat hálás szívvel

az ő akaratának, megváltó kegyelmének, és elfogadni a nekünk kijelölt helyet Krisztus kegyelmi rendjében.

Ha pedig ez megtörténik, akkor részeseink Krisztus bűnbocsánatából is, hiszen a lábmosás cselekedete a bűnbocsánat, a megtisztulás jelképe is. Utal a keresztségre, amelyben a keresztelendő fejére hulló vízcseppek lemossák szívtől-lelkéről, egész életéről bűnös voltának szennyét. Utal az úrvacsorára is mint a keresztség egyszeri és megismételhetetlen megtisztító hatása mellett a mindig újra szükséges „mosakodásra”, megtisztulásra, bűnbocsánatra. „Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg...”

A lábmosás nemcsak gazdag jelképű, de példaértékű cselekedet is mindannyiunk számára. Megtapasztaltuk a mindenkiért meghaló, az ellenségéért is halálra menő isteni szeretetet? Tegyük bizonyosságot róla, s gyakoroljuk egymás között az akár ellenségünkért való áldozatvállalást is! Megtapasztaltuk az Úr Jézus kegyelmét, az érdeme-

NAGYCSÜTÖRTÖK IGÉJE

lenségünk ellenére ránk sugárzó megváltást? Sugározzuk tovább, amit kaptunk és elnyertünk! Megtapasztaltuk a bűnbocsánat örömet? Részeltessünk benne másokat is, és bocsássunk meg mi is egymásnak! Ez legyen a rendje a keresztény együttélésnek, a tanítványi közösségnek, a gyülekezetnek – a példa, melyet Jézus, az Úr és Mester állított elénk nagycsütörtök estéjén a lábmosás cselekedetével!

Áldott legyen Krisztusunk szeretetével! Áldott legyen kegyelmi rendjéért! Áldott legyen bűnbocsánatáért! Áldott legyen példájáért most és mindörökké! Ámen.

■ ISÓ DOROTTYA

Imádkozzunk! Úr Jézus Krisztus! Köszönjük, hogy halálig teljesítetted Atyád akaratát, és mindent elvégeztél üdvösségünkre. Kérünk, szüntelenül emlékeztess minket szeretetedre, kegyelmedre és bűnbocsánatodra, hogy soha el ne felejtjük: minden értünk történt, s példád sugározzuk szerte a világban a te dicsőségedre! Ámen.

NAGYPÉNTEK – Jn 19,16b–30

Nagypéntek egyházunk egyik kitüntetett figyelemmel kísért ünnepe. Bár sajnálatos módon munkanap, mégis a magukat kereszténynek valló emberek nagy táborra igyekeznek eljutni ezen a napon Isten házába. Ennek több oka is lehet.

Vannak, akik Jézus személyében az igazságtalanul szenvedő embert látják, akit megvetett a zsidó vallási közösség vezetője, akire halált kiáltott a részben római katonákból verbuvált tömeg, s kínok kínjai között a kereszten kellett végeznie. Rádásul bünt sem követett el. Együtt érző, mély empátiával lehet élete utolsó szakaszát végigkísérni, ha így tekintünk rá.

Mások Jézus halálában a megváltás eseményét szemlélik, s hálát adnak – velünk együtt – Isten értünk végzett üdvözítő tetteért. S talán itt is megemlíthetjük, hogy a reformátor, Luther egész gondolkodását áthatotta a keresztes teológiája. Ő Isten minden cselekedetét a keresztes felől értelmezte. Krisztus kereszthalála valóban Isten legnagyobb tette értünk is az egész világért. Ebből érthetjük meg önmagunkat, egyházunkat és magát Istent is.

Igénk Jézus utolsó óráját tárja elénk. Érdemes elgondolkozunk: ha arra ébrednénk egy napon, hogy életünkben mindössze egyetlen óra van hátra, mit tennénk, mit tartanánk fontosnak? Az evangéliumi szakasz éppen arról számol be, mit tettek a Jézus környezetében élők.

A katonák végezték parancsban megszabott kötelességüket. Jézust és két tár-

sát a keresztre függesztették. Parancsra végezték el az ártatlan megfeszítést... S aztán hasznosló módon sorsot vetettek értékes köntösére ott, a keresztes alatt – a haláleset némelyeknek mindig jó üzlet.

Pilátus, a helytartó rossz kompromisszumot kötött a zsidókkal és a saját lelkiismeretével, bár tudta, hogy a Názáreti ártatlan, mégis engedte, hogy „Feszítsd meg!”-et kiáltssanak rá. Bár akaratlanul az igazat vallotta meg Jézusról – hogy ő az igazi ember és a zsidók királya –, ahhoz nem volt bátorsága, hogy kiálljon a meggyőződése és az igazság mellett. Mert nem elég felismerni és tudni az igazságot, vállalni is kell, és megvallani is szükséges. A rossz kompromisszum pedig életre szólóan mardosta Pilátus lelkiismeretét...

És mit tesz Jézus? Keresztje alatt gyülekeznek a számára legkedvesebbek. Közöttük édesanyja, Mária és a legfiatalabb tanítvány, János. Jézus egymásra bízta őket. Az édesanyjának, Máriának fia lesz János, a szeretett tanítványnak pedig anyja lesz Mária. A gondoskodó és a vérségi kapcsolatokat felülíró szeretet aktuális ez. Mária valóban első a Jézushoz közel állók, az iránta bizalmat és szeretetet tanúsítók közül. János pedig a Jézusban

hívók képviselője, aki a szeretett Mestert a keresztes kísérő hűségesen. Vannak írásmagyarázók, akik úgy vélik, hogy a keresztes alatt, Jézus halálakor született meg az anyaszentegyház. Jézus halála egyesíti a benne hívőket és a hozzá hűségeseket – állapítja meg Bolyki János. János evangéliumának jelképrendszerében valóban szépen illeszkedik ez a gondolat.

Arnold Toynbee 20. századi történész sajátos történelemértelmezést képvisel. Meggyőződése, hogy a világ eseményei két dimenzióban zajlanak. Az egyik az immanens, földi dimenzió, ahol a történelem egymást követik, és ok-okozati összefüggéseket is lehet találni köztük, még ha a miértekre nem tudunk is mindig választ találni. Így szemléli az ember a világ mindennapjait s benne a várható és váratlan eseményeket. De van egy másik dimenzió is: ahogyan Isten látja és alakítja a nagy világ jelenét és jövőjét. Itt már nem az emberi bölcselkedés összefüggéseit keressük, nem is az emberi vétek és gonoszság ármánykodásának fájdalmas következményeit, hanem azt, amit Isten akar elérni az adott esemény végbemenetével, amit ő tűzött ki célul.

Ha ebből a szempontból vizsgáljuk igénket, méltán megállapíthatjuk, hogy a

pogány Pilátus jellemtelensége ellenére kimondja Jézus személyéről az igazságot. Jézus az a király, akinek trónja a keresztes, ahonnan uralkodik. A zsidók hiába kívánnak pontosítani, ő hajthatatlanul kitart felírta mellett. Igaz, ennek elrettentő pedagógiai szándéka is volt, de a történelem mégis megőrizte számunkra Jézus személyének titkát és Isten szándékát.

Figyelemre méltó, ahogy az egyes események értelmezése során az ószövetségi igék beteljesülését látták a zsidókból lett első keresztények. Bár a keresztes feszítés borzalmát az evangéliumok nem részletezik, de utalnak arra, hogy a városkapun kívül történik e legkegyetlenebb kivégzés (Zsid 13,11–13), amelynek metaforikus értelme szerint Jézus kereszthalála nemcsak a zsidókért, hanem a pogányokért, tehát az egész emberiségért történik. Köntösére sorsot vetnek (Zsolt 22,19). A szétszakítás gondolatának elvetése az egyház egységének megőrzésére utalhat. Szomjúhozik (Zsolt 22,16) az, aki az élet vizét adja az egész világnak (Jn 4,14).

Jézus maga zokszó és tiltakozás nélkül szenved és hal meg a keresztesen a jánosai leírás szerint. Vállalja sorsát és küldetését. Utolsó szava a keresztesen – „Elvé-

geztetett!” – többértelmű. Jelenti azt, hogy „így végzett fölőlem az Atya”. Jelenti azt, hogy beteljesedett, amit rámért. De jelenti azt is, hogy célba ért. A megváltás elvégeztetett, megtörtént, befejeződött. Ez a történelem Isten felőli értelmezése.

Arkhimédész (Kr. e. 287–212) mondotta: „Adjatok egy szilárd pontot, ahol a lábamat megvethetem, és kimozdítom sarkaiból a világot.” Jézus megváltó halála ilyen biztos pont, ahonnan elindulva gondolkodásunk ráhangolódik az ő gondolataira, akaratunk pedig kész az embertárs érdekében való cselekvésre.

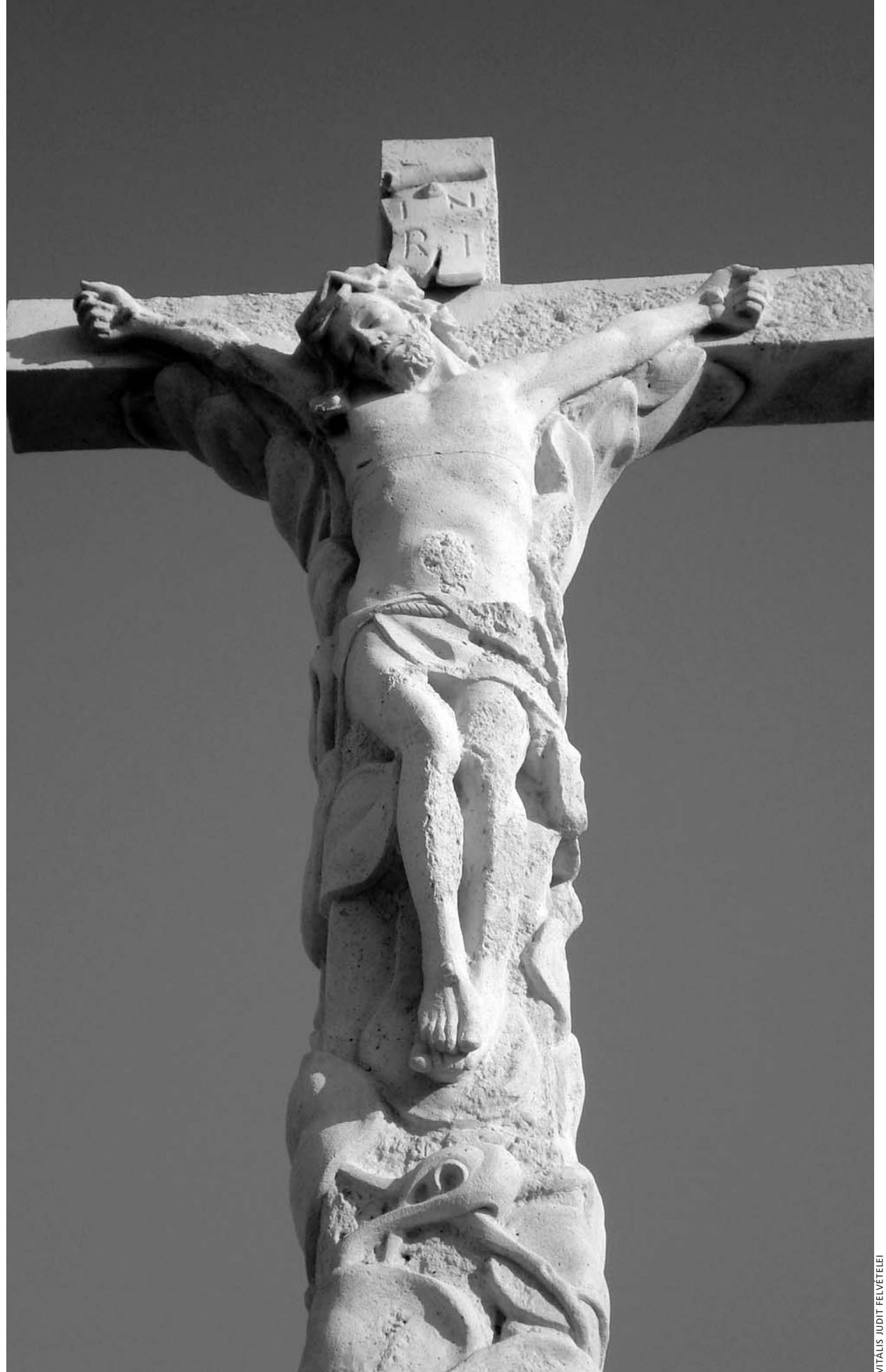
A kereszténység kétezer éve alatt emberek milliói találták meg szívük békeségét, lelkük nyugalmát, életük értelmét, a biztos pontot a keresztes tövében. Ezért indultunk mi is Jézus keresztesjéhez, hogy szívünk békeséget, életünk távlatot nyerjen! Ki tudja, hány „óra” van még hátra életünkben?

■ D. SZEBIK IMRE

Imádkozzunk! Úr Jézus Krisztus! Megrendülten emlékezünk keresztesfán elszemvedett halálodra. Köszönjük, hogy értünk vállaltad a megváltó halált. Add, hogy halálod ára rajtunk ne vessen kárba. Ámen.

NAGYPÉNTEK IGÉJE

VITÁUS JUDIT FELVÉTELEI

Oratio œcumenica

Istenünk, Atyánk! Köszönjük neked, hogy nem hagysz bennünket magunkra a mélységben, bűneinkben, elesettségekben. Köszönjük, hogy nem érzéketlenül szemléled ezt a világot a maga nyomorúságával, egy-egy korban különösen is felgyülemelő gonoszságával, hanem atyai szíved belefájdult abba, amit ezen a földön látsz, és Jézus Krisztusban eljöttél hozzánk, hogy elkészítsd a szabadulás útját. Emeld tekintetünket a Golgotára, ahol megszületett Fiad szíve beleszakadt a bűn miatti szenvedésbe, és váltásghalála lett a világ megváltásának leghatalmasabb cselekedete.

Úr Jézus! Kimondtad azt a keresztfán, amit ember soha ki nem mondhatott: „Elvégeztetett!” Elvégeztetett, hogy Atyánk megbocsáthasson nekünk, hogy szerethessen anélkül, hogy szeretné bűneinket, s hogy ne kelljen elkárhoznunk, bár minden bűnünkkel ellene vétettünk. Mindent elvégeztél, amire szükségünk van a boldog, az Istenben megbékélt élethez. Mindent elvégeztél, hogy megtisztult, felszabadult és örök életünk legyen.

Mégis úgy érezzük, előbb nem örvendeznünk, hanem sírnunk kell, mert a kereszten látva téged érezzük igazán bűneink terhét, hiszen nélküled hajlamosak vagyunk jónak, ártatlannak gondolni magunkat. De kereszted alatt látjuk, hogy éppen olyanok vagyunk, mint a hűtlen Júdás vagy a téged megtagadó Péter, és befolyásolhatók, mint a „Feszítsd meg!”-et kiáltó tömeg. Köszönjük, hogy akik sírnak, azokat te vigasztalod meg, és minél többször tekintünk fel rád, annál boldogabban éljük át a bűnbocsánatot és Atyánk örök szeretetének valóságát.

Szentlélek Isten! Őrizd gyülekezetünket, hogy általad élő közösség maradjon, erőd minél többeket megragadjon, áthasson, cselekedetekre indítson. Formálj olyan emberekké bennünket, akiknek egész életük hirdeti: valóban minden elvégeztetett, ami az áldott élethez és a békességben való távozáshoz szükséges. Add, hogy meglássa a világ rajtunk jóra vezérlő munkád, és békesség útjára találjon!

Maradj velünk és szereteteinkkel, a reánk bízottakkal, betegekkel, gyászolókkal, egyedül lévőkkel, az özvegyekkel és árvákkal.

Vezess bennünket, vezesd egyházunkat, népünket a biztonságtevő élet útjára Jézus Krisztusért, megfeszített és feltámadott Urunkért, Megváltóknkért! Ámen.

NAGYSZOMBAT – Mt 27,57–66

A szeretet cselekedete

Nagyszombat az a nap a virágvasárnaptól húsvéthétfőig terjedő nagyheti időszakban, amellyel a legkevésbé tudunk mit kezdeni. A nagy ünnep mögöttünk és előttünk van, a két csúc – nagypéntek és húsvét – között a mély völgyben járunk. A halál árnyékának völgyében. A liturgikus szín még jogosan fekete, az evangéliumok hallgatnak, az apostoli levelek csak indirekt módon utalnak arra, mi is történhetett a két nap között. Bár a római katolikus egyházi gyakorlat (húsvét vigíliájaként) nemegyszer elkezdí szombat délután, kora este az ünnepi szertartásokat, a protestáns gyakorlatban a csendes szombat szokása maradt meg.

Igehirdetési alapigénk Jézus temetését és a sír őrzését írja le. A történet sokat elárul arról, amit a Názáreti mély életében elmondott: a rókáknak van barlangjuk, az égi madaraknak pedig fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. Sem életében, sem halálában. A sír, amelyben „örök nyugalomra” helyezték, nem az övé. Csak kölcsönkapta. A gazdag arimátiai ember, József a saját magának szánt sírhelyet adta oda. A temetés egyszerű, minden külsőséget nélkülöző volt. Valami azt sugallja az egyszerű

evangéliumi tudósításból, hogy csak ideiglenes az, ami itt történik.

A két Mária és József elvégezte a végtisztesség kötelező tennivalóit. Pilátus nem akadályozta meg őket ebben, kiadta a holttestet, hogy végre lezáruljon az ügy. Ugyancsak Pilátus szerepel a leírás második felében, hiszen ő volt az, aki nem volt hajlandó tovább foglalkozni a történetekkel, a főpapokra és a farizeusokra bízta, hogy ne legyen folytatás, őrizték a sírt, s kerüljék el az újabb atrocitásokat. Ez a második szakasz is azt sugallja, hogy itt még valami várható; a Jézus-ügyet nehezen megemésztők tele voltak félelemmel, megpróbálták megelőzni az újabb bajt.

A sír csendje, a halálos csend mögött azonban valami készült. Az élet maga. Hisz Jézus elmondta, s az övéi hallgatták, hogy a búza a földbe kerül, de új élet és bő termés lesz belőle.

Csendes nap. Igehirdetési, evangélicizációs napokat, találkozókat szoktunk így emlegetni: csendesnap. Nagyszombat az evangélikus tradíció szerint csendes nap. Nem az üres csendé, nem a halál némaságáé ez a nap. Ellenkezőleg: a tartalmas csendé. Csendben vagyunk Isten előtt, a keresztre igyekvő Jézus biztatá-

NAGYSZOMBAT IGÉJE

sát figyelembe véve nem őt, hanem magunkat siratjuk, a bűneinket, az őt keresztre juttató vétkeinket. Ez a bűnbánat csendessége. Az ünnepre készüléscsendessége. A még nagypénteki kulisszák – a fekete oltárterítő, a halk ének, a liturgia visszafogottsága és glóriánélkülisége – mind-mind arra való, hogy magunkba szálljunk, szívünkbe temessük Jézust és őrizzük, azaz ne tágítsunk mellőle. A csend vele tartalmassá válik.

A szeretet cselekedete. Igénk Jézus temetését írja le. Temetési szertartásunk bevezető előszavában ezt olvassuk: a temetés a szeretet cselekedete. Minden keresztény módra zajló végtisztességmegadás a szeretet cselekedete. Arimátiai József is ezt tette. Amikor már véget ért a harc, amikor győzött a halál, amikor már nincs mit tenni, mert tehetetlen az ember, a szeretet cselekedetének még van tere. De jó tudni, hogy miközben a gyász feldolgozásában a szeretet tért

nyer, maga a szeretet Istene tevékenykedik a háttérben. Amíg az ember végső (nyug)helyet keres szereteteinek, addig Isten végső helyet, életteret, örökélet-teret készít az övéinek. Az a Jézus, akit igénk szerint búcsúztatnak, maga búcsúzott ezekkel a szavakkal: „Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra?” (Jn 14,2)

Valami készül. Nagyszombat csendjében valami készül. Nem más, mint az új élet. A minőségében új élet. Készül a feltámadás és az örök élet. János Lajos így nevezi nagyhét csendes napját: a halálban zsendülő élet napja... Az elvetett mag már csírázik. S megfordul a szomorú menettrend: nem az életet követi a halál, hanem a halálból élet fakad. Ez a kereszténység nagy, boldog titka.

Kapu – az élet felé. Számunkra a gyász, a bűnbánat csendje a csírázó öröm csendességévé formálódik. A halál kapu, amelyen át kell lépünk. Tudjuk jól. Nincs kivétel. Aki megszületett, a mögött előbb-utóbb becsukódik az utolsó ajtó. A kapu, amely azonban nem egyszerűen bezáródik, nem is a semmibe nyílik, hanem a feltámadás első állomása. Megnyílik a kapu az életre.

Sokan próbálják őrizni, mint az örök a lepecsételt Jézus-sírt, de hiába. Ha eljön a pillanat, s az élet Istene életre szólít, akkor megnyílik a kapu, megnyílik az út az élet felé. Mivel az örök nem tudták a sírban tartani Jézust, van reménységünk arra, hogy „sem halál, sem élet (...), sem jelenvalók, sem eljövendők” nem szakíthatnak el tőle, a Feltámadottól, „az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban” (Róm 8,38.39).

A sír csak ideiglenes tartózkodási hely. Ezért Jézus temetése, sírja, a nagyszombat síri csendje számunkra beszédes jelle válik. A sír nem a végállomás. A sír csupán a testet rejti, de egész életünk Isten szeretetében van elrejtve.

Jézus földi maradványai sírba kerültek. Az ember földi maradványait (nem az embert!) a biológiai lét végén sírba teszik. Jézus ennyire vállalta velünk, emberekkel a közösséget. Szentvedett, meghalt, sírba fektették. De ez csak arra a napra szólt. A péntek gyászára, a szombat síri csendjére jött a harmadnap...

Liturgikus könyvünk a mai ünnep motójaként ezt írja: „Isten számára mindenki él.” Ez a mi reménységünk. Ezt halljuk meg nagyszombat csendjében.

■ HAFENSCHER KÁROLY (IF.)

Női világimanap után – új értelemmel

► A nők idei világimanapjának megrendezéséről szóló összeállításunk élén álljon egy tavalyi adat: az elmúlt esztendőben több mint négyszáz helyszínen szervezték meg felekezeti asszonycsoportok ezt az alkalmat. Az idei istentiszteletek számáról még nincsen pontos információnk, mert számos gyülekezetünkben az ajánlott március 7-i időpontnál egy kicsit később, csupán ezekben a napokban nyílik mód a guyanai asszonyok által összeállított imanapi program megrendezésére. Összegzés helyett – ízelítőként – következzen néhány beszámoló, amelyekből megtudhatjuk, miként zajlott a 2008. évi imanap Sopron, illetve Budapest közösségeiben, valamint két igazán rendhagyó helyszínen, a kalocsai és a pálhalmá-mélykúti büntetés-végrehajtási intézetben.

Sopron

Isten bölcsessége új értelmet ad életünknek – hangzott az idei női világimanap mottója. Ennek a mondatnak az értelmét izlelgettük, és erejét éreztük meg mi is, katolikus, református és evangélikus nők Sopronban, a Szent Benedek Idősek Háza Kolostor Klubjában.

Sopronban már hagyomány, hogy a nők világimanapját ökumenikus keretek között ünnepeljük, így is érezve és éreztetve, hogy Isten felekezeteiken átívelő szeretete, bölcsessége, tisztelete összetartó erejű.

Évről évre meghatározó tapasztalni, hogy bár nálunk még nem teljesen ismert és elismert ez az alkalom, egy maroknyi – mondhatjuk: mustármagnyi – csapat milyen lelkesen készül erre az ünnepre, és milyen átszellemülten tölti el ezt az estebe nyúló délutánt. Összekötött ben-

nünket különbözőségünk, és összekötött bennünket az egyet akarásunk. Szeretettel kapcsolódunk be idein is a szervezőmunkába, amelynek oroszulánrészt idein a katolikus asszonytestvérek vállalták.

Már hetekkel korábban lázas izgalommal kerestük a megfelelő helyszínt, osztottuk fel ökumenikusan-testvériesen a megszólaló hangokat a szolgáltni kívánó asszonytestvérek között, kutattunk megfelelő technikai berendezések után, hogy minél többet megmutathassunk Guyanából, ebből a sokszínű országból, illetve az ottani nők életéből, boldogságából, nehézségeiből és reményeiből.

A március 7-i együttlét – a *Jób könyvét* feldolgozó bibliatanulmány révén – öröm volt rádöbbenni arra, hogy az istenfélelem a tiszteleten nyugvó kapcsolatból nő ki. Jób szembesül a fájdalom-

mal és a szenvedéssel, s ezáltal újfajta kapcsolatba kerül Istennel. Mária és Márta történetében magunkra ismerve pedig megerősödünk: miként a két asszony, úgy minden ember lehet figyelő és cselekvő, s mindkettőre egyaránt szükség van.

A liturgia befejeztével a kellemes hangulatú szeretetvendégség kötetlen beszélgetései is arról tanúskodtak, hogy milyen magasztos a testvérekkel egységben lenni, a guyanaiakkal és a világ bármely táján élőkkel, akikkel együtt ünnepelethetünk, hogy *Isten bölcsessége új értelemmel ajándékoz meg minket*. A testvérek ajándékolnak ezzel az igével s egy-egy guyanai recepttel térhetnek haza, továbbá azal a reménnyel, hogy jövőre a református testvérek szervezésében ismét együtt ünnepelethetünk.

■ GABNAINÉ MASTALÍR MÁRTA

Budapest

A főváros keresztény közösségeiben szinte az egész hét az imanap jegyében telt. A számos helyszín közül ismerjünk most meg hármát, amelyeken más és más gondolat ragadhatta meg a jelen-

Guyanai diáklányok maguk készítette szolárlámpáscskáik mellett értelmezik az imanap logóját

vőket, noha mindegyik ugyanazt az „új értelem” munkálta.

Immár második alkalommal vettek részt országgyűlési képviselők a nők világimanapján tartott istentiszteleten. Tavaly a Parlament épülete adott helyet a rendezvénynek, idein, március 3-án a közelben található Hold utcai református templom fogadta a résztvevőket. A közélet dolgaiban fáradozó politikusokat megdöbbentette, hogy mennyire hasonló gondokkal kell küzdeniük a távoli karibi ország vezetőinek. A társadalmi elit hiteltelenné vált, megnőtt a korrupció, elszegényednek az emberek, erősödik az erőszak... A közszereplők feladata Guyanában is nagy, teherbíráruk, hatalmuk viszont véges. Kovács Gézánnának, az Aliansz nőtagozata vezetőjének az igazhirdetése arra a Jézusra mutatott, aki az Úr, akié minden hatalom. Ő nem csupán egy tanítványi sereget látott vendégül – mint Márta az újszövetségi történetben –, hanem akár ötezer embert is meg tudott elégíteni két halból és öt kenyérből.

A Sarepta Budai Evangélikus Szeretotthon lakói március 5-én, szerdai bibliórájukon ismerkedhettek meg első alkalommal a világimanapi mozgalommal. Az időseket leginkább Guyana nemzeti és vallási sokszínűsége ragadta meg. Az országismertetőt követő beszélgetésben egyik kedves férfitestvér összegezte is a hallottakat: mindenki Istent keresi, de csak az találja meg őt iga-

zán, aki Krisztussal találkozik. Vallomása egybecseng a guyanai asszonyokéval: Jézushoz fordulunk, aki maga a bölcsesség és az irgalmasság.

A város központi rendezvényére március 7-én került sor a Deák téri egyházközség termében. Idein ők látták vendégül a belváros gyülekezeteiből érkező, különböző felekezeti asszonyokat.

Már hagyományai vannak annak, hogyan ünneplik meg közösen az ökumenikus imanapot. Egymást váltva először a helyiek, majd a Kálvin téri reformátusok, őket követve pedig a terézvárosi katolikusok kis csoportja lépett előre, hogy felolvassa a liturgia szövegét. Az istentiszteleti alkalom évek óta „begyakorlott” módja hallatlan nyugalmat sugárzott. A békesség élményét vihették haza magukkal a résztvevők – például Mária és Márta történetéből a fiatalabbik lánytestvér példáján keresztül. Mária nem zavartatta magát attól, hogy kint éhes tanítványok vannak, érezte: le kell telepednie Jézus lábához.

Az imanapot összeállító guyanai asszonyok sok bánatukat, sebüket a világ elé tárták. Am ők maguk bíztattak Jób és Mária példájával: aki az Úrhoz közel „telepszik le”, másként látja dolgokat. Felismeri, hogy minden egy kézben van. A világot, egyéni sorsunkat a teremtő Isten tartja a markában, és ez felszabadító érzés.

■ B. PINTÉR MÁRTA

Református felolvasók a Deák téri evangélikus imateremben

Imalánc a börtönben

Guyanáért a rácsok mögül

„Uram, oltalmazd családomat, tartsd meg őket, amíg eljön szabadulásom napja!” – „Uram, adj jó vezetőket, hogy segítsék népünket, s keressük hazánk javát!” – „Uram, adj bölcsességet Lelkedből mindnyájunknak, hogy életünknek újra és újra megtaláljuk értelmét!” Hazai börtönök elitélteji fogalmazták meg ezeket és a hasonló imákat, olyanok, akik részt vettek az idei – több mint százhatvan országban megtartott – világimanap rendezvényein.

A magyar büntetés-végrehajtás országos és helyi vezetőinek értő támogatásával a két nagy hazai női börtönben, a kalocsai és a pálhalmá-mélykúti börtönben is sor került március 9-én, vasárnap az imanapi istentiszteletre. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa által kibocsátott liturgikus füzetecskével a kézben közel kétszáz idősebb-fiatallabb női fogvatartott imádkozta, énekelte a guyanai asszonyok által írt liturgiát. Mindkét helyen fegyelmetlenül, előre felkészülve vezették a helyi börtönénekkarok, illetve irodalmi szakkörök tagjai a közös istentiszteletet, illetve misét begyakorolt részek olvasásával, éneklésével.

Magyarul és angolul is csendült fel ének, hiszen a távoli és gyönyörű latin-amerikai ország, Guyana sokféle lakója az angolt beszéli közös nyelvként. Így hát Kalocsán és Mélykúton is zengett az ajkakon: „Someone’s crying, Lord, kumbaya, Someone’s praying, Lord, kumbaya!” („Valaki sír, Uram, kumbaya, vala-

ki kér, Uram, kumbaya!”) És felcsendült roma nyelven is az ének: „Kámimó tável amende! Kámimó pából pából...” („Szeretet áradjon köztünk! Szeretet gyűljön bennünk...”)

A rácsok mögött a fogvatartottakat a megbékélés szigeteként váró, modern és felemelően szép kalocsai börtönkapolnában Szántó Ambrus római katolikus lelkész vezette az alkalmi liturgiát, s köszöntötte testvéri szívvel a vendégeket. A bibliai bölcsesség életformáló erejéről és a világimanap földünk körül fogó imaláncolatáról, százhuszonöt éves történetéről *Békefy-Röhrig Klaudia* református lelkész adta tanítást.

A sok víz, a csodálatos átváltozásra képes tavirózsák országáról, az őserdők gazdag és színes élővilágáról, valamint a karibi térség lüktető zenéjéről *Békefy Lajos* református börtönlelkész tartott rövid, vetített képes előadást. Az igazhirdetés szolgálatát is ő végezte mindkét börtönben Lk 10,38–42 alapján. Márta és Mária magatartásában a női fogvatartottak magukra ismerhettek, hiszen ők is, Mártához hasonlóan, sok mindenért agódnak és nyugtalanoknak, otthon maradt családjukért, a büntetés elviseléséért, rájuk gyakorolt hatásáért, kiszabadulásuk utáni újrakezdésük esélyeiért...

Az is nyilvánvalóvá vált számukra, hogy ők is „ülnek”, mint Mária, de mennyire más helyen és másért, mint ő! Felismerték s megindultan éltek át Isten Lelkének tanítását: vissza nem térő esélye börtönénekeknek, hogy az egy szük-

séget fedezzék fel, tegyék meg, azaz telepedjenek le Jézus lábához, fogadják el hittel a bűnbocsánatot és azt az új életet, amelyet Urunk ajándékozhat nekik is. Ez az a jobbik rész, amelynek elfogadására a börtönben a lélek kiváltképpen alkalmassá válhat, ha valóban él a rácsok mögött is szóló evangéliummal.

Milyen kivételes kegyelem, hogy rablánc helyett imalánc kötheti őket össze sok-sok ezer ismeretlen sorstársukkal a világon, akik ugyanazt kérik Urunktól, aki bölcsességet és megújulást, igazi értelmet ad életüknek odabent a börtönben és majdan idekint!

A mélykúti alegységben összehívott kezelt közösséget a harminchárom fős énekkar szolgálata vezette; tagjai megle-

petéssel is gazdagították az ünnepi másfél órát: megrendítő egyéni imákat is belefoglaltak a liturgiába, amely ettől személyessé, közelivé és mondhatni, a sajátjukká vált. A pálhalmi börtön vezetését *Pleszné Antal Ágnes* őragnyó képviselte a rendezvényen.

Itt is, Kalocsán is sor került az idei vi-

tusban mindenféle nép megbékülve, kiengesztelődve együtt tud lenni. Ennek a börtönben megvan a sajátos olvasata: romák és magyarok, hazaiak és külföldiek csak Krisztusban tudnak igazán testvéreként tekinteni a sorstárs fogvatartottakra. Az is eszébe ötlöhetett a kép nyomán sokaknak, hogy Istenünk valóban nem személyválogató.

Az istentisztelet végén minden fogvatartott elvihette magával a kellő számban rendelkezésre álló liturgiás füzetet, melynek húsz oldalát a zárka csendjében érdemes lesz tovább tanulmányozni, a sok-sok imát újra mondani. És színes kíséretként mindenki vihethet magával egy-egy szép képeslapot, amelyen rézbőrű indián kislányok csónakban ülve éppen iskolába eveznek a még tiszta vízű folyón. Ez a színes képeslap és az imafüzet a börtön világában és sokáig segíthet megőrizni szívükben és meglevenítheti bennük ennek a szép alkalomnak sok-sok üzenetét, áldását. Mindkét helyen szinte egyformán fogalmaztak a résztvevők: „Jövőre újra tart-suk meg a világimanapot!”

Ez már a Föld másik pontjára, Pápua Új-Guineába vezet majd el lélekben a fogvatartott nőket. Öszintén reméljük, hogy ennek a fogvatartottak számára színes élményt, lelki támaszt nyújtó, nevelő hatású világimanapnak a börtönökben egyre inkább meglesz a helye, elfogadottsága, és értékes része lesz hazánkban is ennek a zárt világnak...

■ BÉKEFY-RÖHRIG KLAUDIA

D. SZEBIK IMRE

A Biblia az élet könyve

Kettős értelemben is igaz, hogy a Biblia az élet könyve. Egyrészt nélkülözhetetlen az élethez itt, földi pályánk meghatározott idejében. Másrészt a könyvek könyve mutatja az utat az örökkévalóságba is. Ezért a Biblia igéim tájékozdunk keresztényként földi vándorlásunk idején, és igéi alapján reméljük azt, amit Isten ígért az őt szeretőnek.

E cikkben a Biblia éve alkalmából azokról az igékről szeretnék vallani, amelyek életem során, lelkesítő szolgálatom ideje alatt különösen is közel kerültek hozzám.

Keresztelési ígém nem maradt fent, s a családban sem tudtam kikutatni. De annál többször gondolhattam keresztiségemre, valahányszor én végeztem keresztelési szolgálatot. „Lássátok meg, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten gyermekeinek neveznek minket, és azok is vagyunk.” (1Jn 3,1a) Ennél tömörebben aligha lehet kifejezni a keresztiség lényegét. Isten elénk jön szeretetével, s gyermekévé fogad bennünket.

De nem kevésbé kifejező az ézsaiási igé: „Ha mások megfedlekzenének is, én nem fedlekzem meg rólad!” (49,15) Sok viszonzatagságos helyzetben tört elő emlékeztetem tárházából: „Mert a hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg...” (Ézs 54,10) Biztatást éreztem, erőt nyertem e régi igéből a ma küzdelmeimhez. Történelem bár földrengésszerű változások életünkben, ő ott van velünk.

Konfirmációi ígém fennmaradt: „Mert áron vétettek meg: dicsőítettek tehát Istent testekben.” (1Kor 6,20) Megváltásunk tika és a keresztény élet célja található meg ebben az ígében.

„Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját” (Jel 2,10c) – ez egy olyan ígé, amely aktualitásában a Jézus iránti hűséget éppúgy hangsúlyozza, mint az egymás mellett való kitartást és a közösséghez való ragaszkodást.

Mindig örömet szereznek nekem egykori konfirmándusaim azzal, ha azt kérik, hogy az első úrvacsoravételkor elhangzott ígérelt áldjam meg őket házasságkötésük alkalmával. „Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szeretlek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!” (1Jn 13,34) Ez az ígé kísérté – többek között – szüleimet is közös életútjukon.

S ha már átléptünk az esküvői ígék sorába, nem feledhetem, hogy feleségem családjában szép hagyomány Fil 4,4 páli ígéje: „Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek.” Igazat kell adnunk az egyébként búskomorságra hajlamos Kierkegaard-nak, a dán evangélikus lelkesnek és filozófusnak: „Ha jól fogjuk fel keresztény életünket, nem is tehetünk mást, mint örülnünk – Istennel.” A személyeséget itt sem szabad megkezdni. Közel negyvenéves évvel ezelőtti házasságkötésünk így hangzott Isten szava: „Áldjon meg titeket az Úr, aki az eget és a földet alkotta!” (Zsolt 115,15) A legnagyobb kitüntetés, ha Isten áldásában részesít valakit. Ezért nem hiábavaló, dőre fáradozás egyetlen szolgálatunk sem. Történelem velünk bármilyen, csak javunkra s üdvösségünkre válik. Jó erre gondolni és megtapasztalni ezt.

„Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utadra gondol.” (Zsolt 84,6) Ez az ősi vallomás sokszor segített engem s rajtam keresztül másokat is a boldog élet szűk ösvényét megtalálni. Ha szembesítjük a mai élet elvárásaival, kitűnik, milyen egyszerűen helyezzi szívünk az emberi élet alaptörvényét. Isteni erő és az ő útjain való járás a boldogság titka.

Talán joggal kíváncsodik ide a szeretet himnusza (1Kor 13), amely újra és újra tükröt tart elénk, és a szeretet kiapadhatatlan forrásához irányít bennünket, mert a miénk oly könnyen elfogy. Mennyivel kevesebb házasság futna zátonyra, ha tudnánk használni az e titkok aajtját nyitó kulcsot!

A mulandóság törvénye alá vetett ember koporsója vagy urnája a lelkeszt készíti a vigasztalás ígéinek megszólaltatására. Bármennyire nehéz szolgálat is a temetési istentiszteleten ígét hirdetni, mégis igaz, hogy ez az egyetlen esély a halál olykor szívébe markoló közelségé-

ben a vigasz megszólaltatására és az isteni ígét elfogadására. Bár jobb lakodalmas házhoz menni, mint siralomházban időzni, mégis a keresztény gyülekezet jelenlétével, énekével, imádságával és a bátorító, a fájdalom keserű érzését feldolgozni segítő igehirdetéssel odaáll a gyász óráján a család minden tagja mellé, hogy osztozzon veszteségükben, és az eseményt az örök élet távlatába helyezze.

„...én élek, és ti is élni fogtok” – biztat Jézus (1Jn 14,19b). „...mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár élünk, akár meghalunk, az Úrén vagyunk.” (Róm 14,8) „Az Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké.” (Mt 22,32b) „Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van...” (1Jn 3,36)

Nem sorolom tovább a biztató, bátorító s vigasztaló ígétet, még egyre utalok csupán. Róm 8,38–39-ben olvassuk: „Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenlők, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.”

Minden lelkesnek vannak kedves prédikációs alapigéi, amelyek megszólították, és amelyekben keresztül ő maga is eszköz lehetett Isten embert kereső munkájának. Így gondolok én is 1Jn 15,1–5 ígéjére, amely alapján a Jézussal való titokzatos lelki kapcsolatról mint a keresztény élet alapjáról lehet szólni. De ezen textusból kiindulva beszélhetünk a keresztény élet céljáról, amely nem más, mint az ember-társ javára érlelt gyümölcs, valamint a keresztény élet titkáról, amely a Jézus kezébe helyezett, szőlőfürt nélküli hajtások metszőkésével való eltávolításában jelenik meg személyes életünkben.

Végül hadd idézzem eljegyzésünk kedves ígétjét, amely ugyan nem kézfogóra és leánykérés alkalmára íródott, mégis megfogta szívünket, s reméljük, másokét is: „Bizony, mondom nektek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértetek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám.” (Mt 18,19–20)

A Biblia a világon a legerterjedtebb, legtöbb nyelvre lefordított könyv. Istentől ihletett emberek, próféták és szemtanú apostolok írták. Egyszerre isteni és emberi mű, de alkalmas eszköze az örök Istennek arra, hogy embereket megújítson, hitre és boldog életre vezessen általa.

Ez a személyes kitarulkozás nem magamutogatás kívánt lenni, hanem biztatás az ige olvasására a Biblia évében, ahogy a programsorozat jelszava is fogalmaz: „Boldog, aki olvassa...” (Jel 1,3) Adja Urunk, hogy sokunknak legyenek biztató, bátorító, életünket vezető igéi, amelyek elkísérnek minket e látható világban – s egykor majd a láthatatlanba is.

HETI ÚTRAVALÓ

Ahogy Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. (1Jn 3,14–15)

Böjt 6. hetében, nagyhétben az Útmutató reggeli és heti igéi Krisztus szenvedéstörténetét tárják elénk. A passió nyitányaként virágvásárnap az alázatos Király bevonul Jeruzsálembe, ahol a hűsvétra érkező zarándokok palmaágakkal hódolnak előtte: „Hozzána! Áldott, aki az Úr nevében jön, az Izráel Királya!” (1Jn 12,13) Tanítványai ekkor még nem értették: „Megalázott vagyok, és szenvedek, segíts és oltalmazz, Istenem!” (Zsolt 69,30; LK) Isten Fia engedelmes volt a keresztthalál, ezért nevére minden térd meghajol, „és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére” (Fil 2,11); végre által való megigazulásunk megbékélést jelent Istennel, aki üdvözíteni is fog Fia érdeméért! „Mert amikor még erőtlenek voltunk, a rendelt időben halt meg Krisztus értünk, istentelenségért.” (Róm 5,6) Az Úr Isten kétszer szölt Jóhhoz: „En kérdezlek, te meg oktass engem!” S mit válaszolt a bűnbánatot tartó Jób passiója végén? „En kérdezlek, te pedig oktass engem!” (Jób 38,3b; 42,4b) Isten megkíméli választottainak az életét a páskabarány véreért, de: „Rejtőz el egy rövid pillanatra, míg elmúlik az Úr haragja.” (Ézs 26,20) Nagycsütörtök este, az utolsó vacsora közben Jézus megmossa tanítványai lábát: „Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.” (1Jn 13,15) Új parancsolatot és új szövetséget is ad követőinek az új szövetség szerzője. „Emlékeztessé tette csodáit, kegyelmes és irgalmas az Úr. – Örökkévalónak rendelte szövetségét.” (Zsolt 111,4,5; LK) „E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékeztetemre.” (1Kor 11,25) Nagypénteken a fájdalmak embere halálra adatott a mi bűneinkért. „En Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” (GyLK 680,1) Miért halt meg a keresztben Isten Báránya? „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy engesztelt Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (1Jn 3,16) S „miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: »Elvégeztetett!« És fejét lehajtva kilehelte lelkét”, átadta Atyjának (1Jn 19,30). Isten ekkor vitte teljességre a megbékéltetés munkáját; fogadjuk el e jó hírt, hogy megigazulhassunk színe előtt – „...Krisztusért kérünk, béküljétek meg az Istenel!” (2Kor 5,20b) Nagyszombat kérdése: „Tesz-e csodát a halottakkal? Fölkelnek-e árnyak?” (Zsolt 88,11) Kérés: „Hallgass meg, Uram, imádságomat, jusson hozzád kiáltásom!” (Zsolt 102,2) Válasz: „Meghallottad szavamat (...), így szóltál: Ne félj! (...), és megváltottad életemet.” (1Sir 3,56,57,58) Isten számára mindenki él, ezért Jézus „alászallt a poklokra” (Apostoli hitvallás). „Csak az a fontos, hogy ki-ki erős hittel vallja: Krisztus megjárta és szétértte a poklot, s megszabadította az ördög foglyait.” (Luther) Ezért „ó, ember, nézd, a Golgotán / Bűnödért mily ítélet jár: / Gyűlölj meg minden vétket!” (GyLK 812,2) Jézus sebei árán meggyógyulunk!

GARAI ANDRÁS

Kedves Gyerekek!

▶ **Hatrészes sorozatunk utolsó részéhez érkezünk. Ákossal és Matyival, a két jó barátal képzeletben egy gyülekezeti rajszakkörön vehettek részt. A szakkörös gyerekek lefesthettek egy-egy bibliai családot, ti pedig megoldhattátok a hozzájuk kapcsolódó feladatokat. A helyes megfejtéseket – akár összegyűjtve is – küldjétek el szerkesztőségünk címére (Evangelikus Élet szerkesztőség, 1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írjátok rá: Gyermekvár. Jutalmul ajándéksomagot kaptok.**

GYERMEKVÁR

Rovatgazda: Boda Zsuzsa

6. – Nagyon sajnálom, hogy véget ért ez a szakkör! Nagyon sokat tanultam Zsolti bácsitól – mondta Ákos.
– Én is. Az különösen jó volt, hogy át-

tudtunk ismételni néhány bibliai történetet is. Mi lenne, ha megkérnénk, hogy a nyári táborba is jöjjön el? – kérdezte Matyi.

– Ez jó ötlet! Biztosan szívesen megteszi! – csillant fel a másik fiú szeme.

Most már sokkal vidámabban folytatták útjukat. Amint beléptek a terembe, rögtön elűsárgultak, hogy mire gondoltak. Zsolti bácsi örömmel hallgatta a két fiú ötletét a nyári táborral kapcsolatban, és a többi gyerek is lelkesen bólogott. Majd elkezdtek az asznapi foglalkozást.

– Vasárnap virágvásárnap lesz, a nagyhét kezdete. Ekkor vonult be Jézus Jeruzsálembe. Az ő születését is egy angyal adta tudtul Máriaának, az édesanyjának és Józsefnek. Karácsonykor ünnepejük a születését – mindannyian jól ismeritek a történetet. A másik nagy ünnep, húsvétkor pedig Jézus feltámadásáért adunk hálát. Kivételesen egy keresztretjéven segítségével fogjuk ma feleleveníteni a Megváltóval kapcsolatos ismereteiteket.

Ti is oldjátok meg a feladatot, amelyet Zsolti bácsi készített!

1. Az áruoló tanítvány
2. A halászhaló mellől elhívott tanítvány
3. Jézus tanítványainak a száma
4. Római helytartó
5. Az utolsó vacsora napja
6. ...-kert
7. Jézus szülővárosa

RAIZ: JENES KATALIN

6. Ákos és Matyi szomorúan ballagott a gyülekezeti terem felé.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

mtv Evangelikus istentisztelet a Magyar Televízióban
Március 16-án, virágvásárnap 11 órától istentiszteletet láthatunk a Magyar Televízió egyes csatornáján Budapest-Kelenföldről. Igét hirdet dr. Joób Máté igazgató lelkes.

HIRDETÉS
Evangelikus gyermek- és ifjúsági pályázat 2008
Kíró: a Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági Osztálya. Pályázhatnak: evangélikus egyházgyerekek, evangélikus egyházközségek és/vagy ifjúsági csoportjaik, evangélikus oktatási intézmények, evangélikus cserkészcsapatok, evangélikus egyetemi gyülekezetek.
A pályázat célja: gyermek- és ifjúsági programok, rendezvények támogatása, ifjúsági alkalmak megrendezéséhez szükséges anyagok, kellékek, felszerelések beszerzésének támogatása, evangélikus ifjúsági kiadványok vagy egyéb média-termékek elkészítésének, megjelentetésének támogatása.
A pályázaton szétosztható támogatások 2008-ban rendelkezésre álló kerete hétévmillió forint, továbbá az ifjúsági offertóriumból befolyt összeg.
A benyújtott pályázatokat az Országos Egyházi Iroda és az ifjúsági osztály által delegált munkatársak csoportja bírálja el. Az elbírálási folyamat lezárása után a támogatottak listája az Evangelikus Élet 2008. május 11-i számában fog megjelenni.
A pályázatok postára adásának határideje: 2008. április 18.
Az elbírálás időpontja: 2008. április 28.
A kifizetés határideje: 2008. május 16.
Az elszámolás postára adásának határideje: 2008. november 28.
Pályázni kizárólag hiánytalanul kitöltött űrlapon lehet, amely a pályázat részletes tudnivalóival együtt megtalálható és letölthető a <http://www.lutheran.hu/z/honlapok/ifjuszag/> oldalról, valamint az ifjúsági osztálytól kérhető postai úton, telefaxon és e-mailben egyaránt (1450 Budapest, Pf. 21.; fax: 1/486-3541; e-mail: zsolt.huszak@lutheran.hu).

Szeretettel tájékoztatjuk gyülekezeteinket, hogy bőjt hatodik vasárnapjának (március 16.) offertórium a szórványgyülekezetek támogatását szolgálja. Kérjük, adakozó szeretettel segítsék az ügyet!

ISTENTISZTELETI REND | 2008. március 16.

Bőjt 6. vasárnapja (Palmarum). Liturgikus szín: lila. Lekció: Fil 2,5–11; Ézs 50,1–9a. Alapige: Mt 21,1–9. Énekek: 209., 198.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. dr. Széchy Béla; **II., Húvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. (úrv.) Gyekiczky János; **II., Modori u. 6.** de. 3/4 II. Sztójanovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; **Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. (úrv., összegyülekezés napja) dr. Csepregi Zoltán; du. 4. (vecsernye) Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv., liturgikus) Geröfi Gyuláné; de. 11. (úrv.) Gáncs Péter; du. 6. (János-passió) Smidélusz Gábor; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; **VIII., Űllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Kertész Géza; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, úrv., passióolvasás) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Kertész Géza; **VIII., Bláthy Ottó u. 10. (Betánia Szeretetszolgálat)** de. 9. (úrv.) Benkőczy Péter; **IX., Haller u. 19–21., I. emelet** de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél 11. (úrv.) Benkőczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) dr. Joób Máté; de. 11. (úrv., televíziós istentisztelet-közvetítés) dr. Joób Máté; du. 6. (vespera) dr. Blázy Árpád; **XI., Németség út 138.** de. 9. dr. Blázy Árpád; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Balicza Iván; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Tóth-Szöllős Mihály; **XIII., Frangepán u. 41.** de. fél 9. Kende György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; **XIV., Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. (úrv.) Bátorvicsky Gábor; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (passióolvasás) Blatniczky János; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. Blatniczky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Kósa László; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. Kósa László; **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. Wiszkiendzser András; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u. 11.** Wiszkiendzser András; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) dr. Korányi András; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. (úrv.) dr. Korányi András; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. Györi János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Budakeszi (református templom)** de. fél 9. (úrv.) Lacknerné Puskás Sára.

ISTENTISZTELETI REND | 2008. március 20.

Nagycsütörtök. Liturgikus szín: fehér. Lekció: 1Kor 11,23–29; 2Móz 12,1–4. Alapige: Jn 13,1–17. Énekek: 304., 303.

I., Bécsi kapu tér du. 6. (úrv., lábmosás liturgia) D. Szebik Imre; **II., Húvösvölgyi út 193., Fébé** du. 5. (úrv.) Herzog Csaba; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** du. 6. (úrv.) Sztójanovics András; **Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12.** du. 5. (úrv.) dr. Csepregi András; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** du. 6. (úrv.) Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** du. 6. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** du. 6. (úrv.) Cselovszky Ferenc; **VII., Városligeti fasor 17.** du. 6. (úrv.) Lukács Miklós; **VIII., Rákóczi út 57/a** du. 6. (szlovák, úrv.) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** du. 6. (úrv.) Kertész Géza; **IX., Haller u. 19–21., I. emelet** du. 6. (úrv.) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** du. 6. (úrv.) Benkőczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** du. 6. (úrv.) dr. Blázy Árpád; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** du. 6. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** du. 6. (úrv.) Kende György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** du. 6. (úrv.) Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** du. 6. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. (úrv.) Bátorvicsky Gábor; du. 6. (széder vacsora) Bátorvicsky Gábor; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** du. 6. (úrv.) Blatniczky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** du. 6. (úrv.) Eszlényi Ákos; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Györi Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** du. 6. (úrv.) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** du. 6. (úrv.) Györi János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** du. 6. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** du. 6. (úrv.) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. (úrv.) Endreffy Géza.

ISTENTISZTELETI REND | 2008. március 21.

Nagypéntek. Liturgikus szín: fekete. Lekció: 2Kor 5,14–21; Ézs 53,1–12. Alapige: Jn 19,16–30. Énekek: 200., 370.; passióolvasásra: 204.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 11. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; du. 3. (német) Stefanie Porr; du. 6. dr. Fabiny Tamás; **II., Húvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** du. 6. (passióolvasás) Fodor Viktor; **Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12.** du. 5. Koczor Zoltán; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; du. 6. (passióolvasás) Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; du. 6. (passióolvasás) Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Smidélusz Gábor; de. 11. (úrv.) Geröfi Gyuláné; du. 5. (passióolvasás a gyülekezeti teremben) Cselovszky Ferenc; du. 6. (úrv., mozgásszerűlt-passió) Gáncs Péter; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Szirmai Zoltán; du. 6. (passióolvasás) dr. Harmati Béla; **VIII., Űllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Kertész Géza; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (úrv.) Kertész Géza; du. 6. (passióolvasás) Kertész Géza; **IX., Haller u. 19–21. I. emelet** du. 6. (úrv., passióolvasás) Marossy Attila; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél 11. (úrv.) Benkőczy Péter; du. 6. (passióolvasás) Benkőczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) Szávay László; de. 11. (úrv.) Szávay László; du. 6. dr. Blázy Árpád; **XI., Németség út 138.** de. 9. (úrv.) dr. Blázy Árpád; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; du. 6. (úrv., passióolvasás) Keczkó Pál; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. (úrv.) Kende György; du. 6. (passióolvasás) Kende György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv.) Györi Veronika; du. 6. (úrv., passióolvasás) Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** du. 6. (úrv., passióolvasás) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** du. 6. (passióolvasás) Bátorvicsky Gábor; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) id. Zászkaliczky Pál; du. 6. (úrv., passióolvasás) Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (úrv., passióolvasás) Blatniczky János; du. 6. (úrv.) Blatniczky János; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. (úrv.) Blatniczky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. (úrv.) Kósa László; du. 6. (passióolvasás) Eszlényi Ákos; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (úrv.) Kósa László; **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. (úrv.) Eszlényi Ákos; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. (úrv.) Eszlényi Ákos; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Györi Gábor; du. 6. (passióolvasás) Györi Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. (úrv.) Széll Bulcsú; du. 6. (passiói istentisztelet) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Györi János Sámuel; du. 6. (passiójáték); **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; du. 6. (passióolvasás) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. Endreffy Géza.

Nagyszombati istentisztelet lesz – dr. Korányi András szolgálatával – Pestszentlőrincen (Budapest XVIII., Kossuth L. tér 3.) március 22-én este 7 órakor.

■ ÖSSZEÁLLÍTOTTA: BODA SZUSZA

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A RÁDIÓBAN

Bemutatkozik az Orosházi Evangélikus Egyházközség

Az Orosházát alapító telepések a Tolna megyei Zombáról érkeztek, *Döry Ignác* birtokáról, mivel a báró katolikus hitre akarta téríteni evangélikus népét. A zombai evangélikusok ragaszkodtak lutheránus hitükhöz, az áttérést elutasították, és új hazát kerestek maguknak. 1743-ban előrelépett követeik szerződést kötöttek a szintén katolikus *Harruckern Ferenczel*, aki lakosságot keresett Békés megyei kihalt birtokainak a benépesítésére. 1744. április 24-én, Szent György napján harminc család kezdte meg küzdelmét, de szabad életét Orosházán.

Az új telepések első dolga az volt, hogy vesszőből-sárból templomot és iskolát építettek. 1777-ben az evangélikusok arra is engedélyt kaptak, hogy kőből egy (tűz)tornyot emeljenek, amelynek azonban a templomtól külön kellett állnia. A mai kőtemplomot 1786-ban építették. (A templom a mai napig a város egyetlen műemlék épülete.) Ettől kezdve a település két évszázadon át szinte egészében evangélikus vallású volt.

Gyülekezetünkben minden korosztály megtalálhatja a neki megfelelő al-

kalmat. Az óvodai és iskolai hittanórák, áhítatok mellett minden vasárnap reggel, a felnőtt-istentisztelet előtt gyermek-istentiszteletet tartunk, melynek öröndetesen jó a látogatottsága. Ugyancsak kedvelt alkalom az időnként megszervezett kézműves-foglalkozás.

2008. január 1-jén kezdte meg szolgálatát az állami normatívával működő Györy Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat, amely a házi segítségnyújtáson és a naponkénti klubalkalmakon túl lelkiileg is erősíti a gyülekezet idős tagjait. Hetente kétszer tartja közösségformáló alkalmait a Fénysugár Nyugdíjas-egyesület; rendszeresen végeznek gyülekezeti látogatást – a lelkes munkáját segítő – a diakóniai csoport aktív tagjai is. Vannak reggeli áhítatok, esti istentiszteletek, korcsoportok szerinti bibliaórák (nyugdíjas, presbiteri, felnőtt fiataloknak szóló és ifjúsági), ifjúsági istentiszteletek színes liturgiával. Vasárnaponként három istentisztelet van a nagytemplomban és három a leánygyülekezetekben. Az anyaggyülekezetben a vasárnap esti istentiszteleten már az új agenda szerint zajlik a liturgia.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Március 21-én, nagypénteken 10.04-től istentiszteletet hallhatunk az MR1 – Kossuth rádió hullámhosszán Orosházáról. Igét hirdeti *Deák László* lelkész.

A templomfalakon kívül is szolgál a gyülekezet: a rendszerváltás után az egyházközség visszakapta oktatási intézményeit. Egyházi fenntartású az Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium több mint ötszáz diákkal, valamint a Hajnal Evangélikus Óvoda több mint százötven kisgyermekkel.

Orosháza esperesi székhely, *Ribár János* esperesi szolgálatával. Mellette jelenleg két lelkész szolgál: *Laczi János*, aki nagy hűséggel gondozza az Orosházához tartozó leánygyülekezeteket (Kardoskút, Szentetorma és Rákóczi telep), valamint – a múlt esztendő július 1-je óta – e sorok írója.

További információ a gyülekezetéről: <http://oroshaza.lutheran.hu/> vagy www.laczi3.blog.hu.

■ DEÁK LÁSZLÓ

Ülésezett az Ichthusz cserkész-közösség

A kiscserkészek fűrödtek volna, a nagy-cserkészek korcsolyáztak volna, az öreg-cserkészek pedig a Balaton sziporkázó jegét és a Balaton-felvidék hófödte lankáinak szépségét csodálták volna. Ebből nem valósult meg semmi a tavaszias, februári hétvégén Balatonfüreden a bőjt harmadik hetében. Szívet melegengetően megvalósult azonban mintegy negyven cserkész között az a szeretet és három és fél generációt átívelő, felelősségteljes közösség, amelyre a cserkészek 4. törvénye így emlékeztet: *A cserkész minden cserkészt testvéreinek tekint.* Továbbá *híven teljesítjük köteleességünket*, amelyet ezen a hétvégén közösségünk rótt ránk.

A Magyar Cserkészszövetség Ichthusz közössége évi rendes közgyűlésének tematikus részeként – a Biblia éneke kapcsán – a Szentírásához való viszonyulását, az ezzel kapcsolatos lehetőségeit és feladatait vizsgálta meg. Külső segítségül ehhez a legilletékesebb személyt, *dr. Pecskó Ottót*, a Magyar Bibliatársulat főtktárát, a Biblia éneke főszerzőjét hívta meg.

Megerősödöttunk abban a reformátori felismerésben, hogy hitünk és életünk – azon belül is tudatos cserkészéletünk – egyedüli vezérfonala, útmutatója a Szentírás. Az a közösség, amely jelszavában is az evangéliumi kötődést hangsúlyozva kívánja minősíteni az összes többi cserkész tevékenységét, e nélkül a folyamatosan megerősített hit nélkül nem tudja feladatát betölteni.

Az előadó életes példákval mutatta be, hogyan szövi át magyar nyelvünket és kultúránkat a Bibliából vett idézetek és gondolatok sora. Ugyanakkor arról is hallottunk, hogy a felnövekvő generációknak milyen hiányos a bibliaismeretük, ha egyáltalán tudnak valamit a Szentírásról. Bepillantottunk a Biblia éve programjába, ami éppen ezen is segíteni kíván. Buzdított nyertünk a *Jelenések könyvéből* vett idézet alapján a Biblia boldogító olvasására, felolvasására és hallgatására. Elköteleztük magunkat – éppen a Biblia évével kapcsolatban – a következő konkrét tevékenységekre, amelyekre a jelen nem lévő cserkésztestvéreinket ezúton is biztatjuk.

• Kedvenc ígérket rovársírással és latin betűkkel is felvessük egy lehetőség szerint egységese méretű, körülbelül harmincszor tíz centiméteres deszkára;

ezekből szeptemberi fórumunkon kiállítását is rendezünk.

• Kérjük a gyülekezeteket, amelyeket cserkészek is látogatnak, hogy ebben az évben a vasárnapi istentisztelet keretében adjanak helyet egy egyenruhás cserkésznek bibliaolvasásra vagy bibliai témájú vers, novella, anekdota, ének vagy zeneszám előadására.

• Buzdítjuk a cserkészeket, hogy csapatotthonok, gyülekezési helyük egy meghitt sarkában a környezetükből összeszedett, kölcsönkért Bibliákból rendezzék meg a maguk bibliakiállítását.

• Szervezzenek tanulmányi kirándulást a Biblia Múzeumba, a Biblia évével kapcsolatos kiállításokra vagy egyéb programokra.

• Gyűjtsenek bibliai eredetű közmondásokat, szólásmondásokat vagy irodalmi alkotásokat.

• Igyekezzenek megrendezni saját csapatéletük keretében a Biblia évéhez kötődő saját programjukat.

A Biblia éve és az ezzel kapcsolatos gondolatok az egész hétvégét visszavisszatérő motívumként gazdagították.

Az Ichthusz-közgyűlés sorában köszöntötte *Buday Bamabás* cserkésztestvér, evangélikus lelkész, a Magyar Cserkészszövetség elnökét és *Pótor József* cserkésztestvér, kerületi vezetőképzőt, a Református Zsinati Iroda munkatársát.

A beszélgetés fő vonalát az adta, hogy a megújuló cserkészmozgalomban milyen szerepet tölthetnek be a felekezeti közösségek és különösen is az Ichthusz közösség. Melyek azok az értékek és feladatok, amelyeket továbbra is képviselni kell és el kell végezni a tudatos evangéliumi munka, a népi/nemzeti Ichthusz-hagyomány jegyében? Mi az a struktúra, amely keretet ad ennek a tevékenységnek az elvégzéséhez úgy, hogy miközben sajátos, krisztocentrikus jellegét megőrzi, szerves, építő és harmonikus alkotója marad a Magyar Cserkészszövetségnek? Megerősödöttunk abban, hogy ezek a kérdések továbbgondolásra érdemesek.

Az együttes gondolkodást pedig május 9-én tervezük folytatni Budapesten, bevonva minél többeket azok közül, akik eddig is részt vettek a közösség munkájában, és azok közül is, akik bár ezt nem tették, protestáns hitüket és értékeiket tudatosan kívánják megélni a magyar cserkészmozgalomban.

■ BÓNA BALÁZS cserkésztestvér

Miskolciak (is) a Szentföldön

A miskolci belvárosi evangélikus gyülekezet szervezésében február végén ötvennégyen vettünk részt nyolcnapos szentföldi zárandokúton. *Sándor Frigyes* esperes vezetésével, *Baksa László* gyülekezeti tag, utazásiiroda-vezető segítségével Jézus földi életének főbb helyszíneit, így többek között Názáret, Betlehem, Galilea vidéke, Kána, Jerikó és legfőképp Jeruzsálem vallási emlékhelyeit jártuk végig, tekintettük meg. E sorok írója az arnóti gyülekezet presbitereként vett részt az úton.

Jézus megkeresztelésének eredeti helyszínére, a Jordánhoz csak külön engedéllyel és katonai kísérettel, részint taposóknak mellett elhaladva juthatunk el, hiszen ez a folyó ma határ két olyan ország, Jordánia és Izrael között, amelyeknek politikailag feszült a viszonya. A keresztény emlékhelyeken kívül Izrael nevezetességeit, így többek között a világorökség részeként számon tartott Maszada-erődöt, a jeruzsálemi siratófalat, a Jad Vasem holokausztmúzeumot, valamint a muszlimok egyik legfőbb szent helyét, az Omár-mecsetet is megtekinthettük. Emellett a Genezáreti-tavon csónakázhattunk, a Sós-tengerben (mai nevén Holt-tengerben) fűrödöttünk, valamint egy gyémántcsiszoló üzem működésébe is bepillantást nyertünk, megcsodálhattuk az ott készített remekműveket.

Jeruzsálem polgármesterének és az izraeli turisztikai miniszternek az aláírásával egy olyan, névre szóló oklevelet kapott a huszonkét miskolci és a harminckét, más gyülekezetbe, illetve felekezethez tartozó résztvevő, amely tanúsítja, hogy a Biblia hívó szavának engedve ellátogattunk a Szentföldre, s így jogosulttá váltunk a „Jeruzsálem zárandoka” cím viselésére.

Ennél számunkra sokkal értékesebb ajándékkal térhettünk haza: annak bizonyosságával, hogy Krisztus él! A nyolc nap csodálatos alkalmakat teremtett hitünk megélésére, megerősödésére, a lelki feltöltődésre. Felemelő érzés volt például a boldogmondások hallgatásánál, imádkozni, ott, ahol Jézus is ezt tette, ahol a mindennapi imára tanította az ő népet.

A reggeli és esti áhítatokon Sándor Frigyes Pál apostol szeretethimnusa alapján hirdette az igét; szó szerint a jézusi utakon járva megtanulhattuk, hogy milyen is az igazi felebaráti szeretet. Zárandoklatunk a Gordon-kertben úrvacsorával zárult.

■ ÜVEGES ISTVÁN

A Biblia éve 2008 honlapja a Magyar Bibliatársulat gondozásában

A Magyar Bibliatársulat kezdeményezésére a magyarországi keresztény egyházak meghirdették, hogy 2008 a Biblia éve. Az ötletgazda Magyar Bibliatársulat önálló honlapot (www.bibliaeve.hu) hozott létre a programsorozat háttéranyagainak megjelenítésére, a Biblia éve visszhangjainak dokumentálására, az események nyomon követésére és az információáramlás megkönnyítésére céljából.

A weboldal tartalmára és arra, hogy minél inkább naprakész információkat közvetítsen, *Burján Tamás*, a bibliatársulat Biblia éve programfelelőse ügyel. Számunkra azért is volt nagy szükség az interneten való megjelenésre, mert az összegyűjtött információk a világhálón folyamatosan kiegészíthetők. A folyamatos bővíthetőség azért is fontos vonása honlapunknak, mert itt mindenki megtalálhatja annak *Ötlettár* a tartalmát, amelyet gyülekezetünk ingyenesen megkaptak egy-egy példányban. Az *Ötlettár* – amely egyébként egy vékony füzet, csupán a legszükségesebb információkkal, programjavaslatokkal és valódi ötletekkel – a honlap segítségével folyamatosan bővíthető, kiegészíthető, ha szükséges, javítható. Az egyes gyülekezetek által megvalósított ötletek bővebben kidolgozott változatai, szövegek könyvei mind-mind feltölthetők a honlapra.

A weblap fontos feladata még, hogy a gyülekezetekben vagy egyházi, illetve világi intézményekben rendezett eseményekről írásban és képekkel is beszámoljon. A Biblia éve 2008 programjairól érdeklődők az *Események* menüpont segítségével megtudhatják, milyen programok hol és mikor várhatók legközelebb a Biblia évében.

Az események közül kiemelkedik a három úgynevezett központi program,

amelyekkel kapcsolatosan képes előzeteseket találnunk a honlapon: Az első egy biblikus szimpózium lesz, amelyet június 23. és 26. között Esztergomban tartunk. A meghívott külföldi és magyar szakemberekkel együtt gondolkodhat a hallgatóság arról, hogy milyen módszerekkel lehet közelebb vinni Isten igéjét a ma emberéhez, miként lehetne még értetőbbé átadni a ránk bízott üzenetet. A másik kiemelkedő közös esemény egy bibliai témájú zeneművet bemutató hangverseny lesz szeptember 30-án a Művészetek Palotájában római katoli-

kus, református és evangélikus kórusok fellépésével. Az Országos Széchényi Könyvtárban megrendezendő, festményekkel, kézzel írtakkal, filmrészletekkel színesített kiállítás, amely tulajdonképpen a Biblia évének méltó lezárása lesz, november 21-én nyílik meg, és 2009 márciusáig tart majd nyitva.

A bibliaeve.hu honlapon természetesen fontos szerepet szántunk az úgynevezett háttéranyagoknak, a Bibliával kapcsolatos legfontosabb tudnivalóknak,

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Erdélyi Károly

amelyeket a következő címszavak alatt találhat meg a látogató: *Bibliai kislexikon* (a legfontosabb bibliai fogalmak és jelenségek összefoglalása); *bibliai kortörténet* (kronológiája); *ismert bibliai történetek*; *alapismeretek a Biblia könyveiből*; *bibliai névtár*; *Biblia és kultúra* (a Biblia hatástörténetének legfontosabb állomásai); *a bibliamagyarzat fő irányjai*; *a Biblia a zene- és a szépirodalomban*; *a Biblia és a magyar nyelv*; *a Biblia és az oktatás*; *a bibliafordítás*; *bibliai eredetű ünnepeink*; *bibliai témájú linkek az interneten*; *gondolatok a Bibliáról*; *képgaléria*; *bibliai anyagokkal rendelkező magyarországi múzeumok bemutatása*. A háttéranyagok közé sorolhatnánk annak a mobil bibliakiállításnak a tablóját is, amely a Biblia évében folyamatosan járja az országot, gyülekezetekben, egyházi iskolákban, könyvtárakban és művelődési házakban látható (az „Országjáró Biblia” tablói PDF formátumban megtekinthetők és letölthetők a honlapról, az *Ötlettár* fejezet alól).

Tömören, közérthető formában és egy-egy odaillő fotóval illusztrálva hétről hétre bemutatjuk a Biblia egy-egy könyvét, annak – egyik – központi üzenetét, valamint az üzenet mai, aktuális vetületeit (ezzel a rovattal egyébként a Biblia évében az *Evangelikus Élet* állandó rovataink is találkozhat a kedves olvasó).

■ DR. PECSUK OTTÓ

EVÉL & LEVÉL & EVÉL & LEVÉL

Gyülekezeti munkatársak kibocsátása Gyulán

Istennek hála, templomunk kívülről-belülről megújult. Hogyan tovább? Mit tehet egy kis létszámú gyülekezet, hogy egymásért felelős közösséggé váljon? Sokat töprengtünk az útkeresésben. Úgy éreztük, hogy Isten segítségével megtaláltuk a helyes utat. Csoportokat terveztünk, így alakult meg a presbiteri, családos, oktatási, férfi, ifjúsági, média- – újság- és internet- –, valamint az eleki leánygyülekezeti csoport; mindegyik vezetésére két-két testvért kértünk fel. A csoportvezetők a gyülekezet vezetőségével karöltve fogják végezni a munkájukat.

Március 9-én az egyházközségi közgyűlés keretén belül adtuk át a vezetőknél a megbízóleveleket, és kívántuk Isten áldását életükre és szolgálatukra Kol 3,16–17 alapján. Nem csodát várunk tőlük; azt szeretnénk, hogy munkájukon keresztül gyülekezetünk minden tagjához eljusson Isten hívogató, közösséget teremtő szeretete.

JAKAB BÉLA (Gyula)

Az egyház virtuális kirakata

Az Európai Kisebbségi Evangélikus Egyházak Kommunikációs Bizottsága (KALME – www.kalme.net) idén első alkalommal Londonban gyűjtötte össze a huszonkét taggyeház küldötteit. A február utolsó és március első napján zajlott konferencia témája az aktuális sorozat szerkesztéséről volt: *Vonzó, informatív és hívogató egyházi honlapok*.

Egyház és internet. A 21. században már egyre kevésbé idegenkedünk ennek a két fogalomnak a párosításától. Ez – örvendetes módon – a modern gondolkodás jele, de önmagában nem elegendő; valóban szükséges a tettek mezejére

ális látogató (egyháztagnak) nem fog belépni és a kirakat mögé nézni.

A konferencia a honlapszerkesztés főbb szempontjaira hívta fel a figyelmet. Jó minőségű, igényes munkához odaszánt idő és szakértelem szükséges – ez fáradságos, de megspórolhatatlan lépés. Mindenekelőtt meg kell határozni, hogy kik tartoznak a célközönségbe (fiatalok, idősebbek, belső vagy külső tagok, családok, egyházi munkások, szolgáltatók...), és ennek alapján lehet megfogalmazni stratégiát, majd pedig a tartalmat. Korántsem mindegy, mivel töltjük ki a rendelkezésünkre álló virtuális négyzetcentimétereket.

lépni és az egyházban is kihasználni a világháló adta lehetőségeket. A KALME ebben próbál segíteni a taggyeházaknak szaksterű tanácsadással, építő kritikával, együttműködésre buzdító fórumokkal. A mai internetes világban, amikor minden korosztály leginkább a virtuális hálón tájékozódik és kommunikál, luxus nem élni ezzel a mindennapjainkat meghatározó, mindennél jelen lévő eszközzel.

A felgyorsult korunkhoz lépest lassú középkorban elegendő volt csupán a város főterén kiszögezni az aktuális közleményeket, felhívásokat; aki tudott olvasni, memorizálta és továbbadta őket. Ezzel szemben az interneten megjelenő információ világszerte elérhető, letölthető, és amit megjelenítünk rajta magunkról, annak alapján fognak megítélni minket. Ha nem tetszetős, nem hívogató a kirakat (az egyházi honlap nyitóoldala), akkor az arra tévedő potenci-

A konferencia első napján a résztvevők ellátogathattak az anglikán egyház (www.cofe.anglican.org) kommunikációs központjába, ahol maguk a vezetők tartottak szívnovonás, jól megalapozott előadást egyházuk kommunikációs stratégiájáról. Leginkább a honlap kialakítását, fejlesztését meghatározó irányelvekről esett szó, bősz példával alátámasztva. Nem hasonlíthatjuk magunkat a több millió aktív tagot számláló közösséghez, de az általuk megfogalmazott célokat mindenképpen megfontolhatjuk és kitűzhetjük magunk elé – akár az országos, akár a gyülekezeti honlapok készítésénél.

Feladatunk tehát nem más, mint jól együttműködő csapatok kialakítása, amelyekben lelkes, informatikus, reklámszakember, publicista összhangban fáradozik egy cél érdekében: az evangélium továbbadásáért és Krisztus földi egyházának megerősítéséért.

■ HORVÁTH-HEGYI ÁRON

Székács József és az internet

► **Mi köze lehet az 1809-ben született bányakerületi szuperintendensnek, országgyűlési képviselőnek, akadémikusnak, a Kiskalud Társaság tagjának, királyi tanácsosnak a világhálózathoz? A válaszáért az 1998. és a 2003. esztendőig kell visszamenni...**

Egyházunk Internet Munkacsoportja 1998-ban kezdte meg a Magyar protestantizmus honlap fejlesztését (<http://protestans.lutheran.hu>). E honlap a Kárpát-medencében élő protestánsok és a világban fellelhető magyar protestáns diaszpóra múltját, jelenét igyekszik bemutatni. 2003-ban az akkori Informatikai Minisz-

terium támogatásával egyes felvidéki települések evangélikus és református közösségeinek történetét, jeles személyiségeit mutatta be a munkacsoport a vilá-

hálón; ezekhez az oldalakhoz szlovák, német és angol összefoglalókat is megjelentettünk. Ekkor készült el az „ország papjának”, *Székács Józsefnek* az oldala is, melyen ma a szöveges leírások mellett számos eredeti dokumentum is látható. A Székács-oldal internetes publikációja után két hónappal elektronikus levelet kaptam Bécsből. A levél feladója Éva-Mária Fritz, a néhai Székács József ükunokája volt. Felajánlotta, hogy eredeti dokumentumok hiteles másolatát vagy azok elektronikus változatát juttatja el címemre; azt kérte, hogy a kapott dokumentumokat publikáljuk Székács-oldalunkon. Így került fel a honlapra Székács magyar és német nyelvű gyászjelentése, fiatal- és idősebb kori portréjának elektronikus változata.

ria Fritz az osztrák főváros patinás belvárosában lakik. Nappalija falát Székács idősebb korában készült portréja díszíti; számos Székács-relikvia, -dokumentum található meg az ükunokánál.

A találkozáson ismertté lett az is, hogy Székács leszármazottai is készülnek a híres evangélikus püspök születésének bicentenáriuma.

Éva-Mária Fritz a beszélgetést követően számos relikviát juttatott el a Székács-hagyatékból a Magyarországi Evangélikus Egyháznak. Egy 1776-os kiadású Szent Biblia, három, a 19. század második felében kinyomatott *Újszövetség* került az Evangélikus Országos Könyvtárba. Különösen értékesé teszi a Bibliákat az, hogy Székács József kézzel írt megjegyzései is láthatók bennük. Az egyháztörténet szakemberek számára is meglepetést jelentett Székács 1835-ben Rostockban kiállított doktori oklevele. A találkozó eredményeként az egykori püspök magyar és német nyelvű gyászjelentése is az Evangélikus Országos Levéltárba került. Éva-Mária Fritz ajándékként *Szethlo Kornél Kétszáznegyven esztendő az egyház szolgálatában* című könyve az Evangélikus Országos Múzeumot gazdagítja. Köszönet az adományozónak.

E történet is csak erősíti és bizonyítja a rég felismert tény: nagyon fontos egyházunk megjelenítése a világhálón. Fontos szerepet játszik a Magyar protestantizmus honlap is, hiszen számos életrajz, dokumentum csak ezekről az oldalokról érhető el.

Az elektronikus kapcsolat – így az említett honlap – emberi kapcsolatokat épít ki és az informatika más eszközeivel kombinálva tart fenn. A honlap szerkesztője örömmel állapíthatja meg, hogy az Internet Munkacsoport munkálkodása és az emberi kapcsolatokról szövődő háló révén evangélikus tudományos gyűjteményeink fontos Székács-relikviákkal gazdagodtak.

■ DR. LÉRÁNT ISTVÁN
(Internet Munkacsoport, Magyar protestantizmus honlap)

Éva-Mária Fritz bécsi otthonában, ükapja, Székács József portréja előtt

térium támogatásával egyes felvidéki települések evangélikus és református közösségeinek történetét, jeles személyiségeit mutatta be a munkacsoport a vilá-

A honlapszerkesztés és Éva-Mária Fritz e-mailes kapcsolata folytatódott, a személyes találkozóira azonban csak 2008 januárjában került sor Bécsben. Éva-Má-

SZERETETVENDÉGSÉGRE...

Gyors krémes

Hozzávalók a laphoz: 1 csomag (fél kg) mi-relit leveles vajas tészta. A krémhez: 6 tojás, 24 dkg kristálycukor, 16 dkg liszt, 1 csomag vaníliás puding, 1 csomag vaníliás cukor, 1,2 l tej.

Elkészítés: a vajas tésztát három egyenlő részre osztjuk. A gáztepsi lisztetett hátlapján egyenként kinyújtjuk, majd villával megszurkáljuk és a tepsin hagyva erős tűznél világosra sütjük a lapokat.

A krémhez a hat tojássárgáját 16 dkg cukorral habosra keverjük, majd hozzáadjuk a lisztet, a vaníliás pudingot és a vaníliás cukrot. Fokozatosan felöntjük a tejjel, és csomómentesre keverjük. Lassú tűzön állandó keverés mellett olyan sűrűre főzzük, hogy megálljon benne a fakanál.

A hat tojásfehérjét 8 dkg cukorral kemény habbá verjük. A felvert habot

óvatosan a forró vaníliás krémbe forgatjuk.

Összeállítás: az egyik lapot megkenjük krémmel; a másikat először felkockázzuk (így könnyebb lesz a szeletelés), és úgy rakjuk rá a krém tetejére. A harmadik lapot félbevágjuk és ugyanígy készítjük el. Fogasztás előtt meghintjük porcukorral a sütemény tetejét.

FOTO: VITÁLIS JUJIT

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

Virágvasárnapi hangverseny lesz az oroszleányi evangélikus templomban március 16-án, vasárnap 18 órakor. Műsor: W. A. Mozart: *Requiem*. Közreműködik a gyülekezet Cantate ének- és zenekara, *Edélényi Szabó Zsuzsa* (szoprán), *Bardócz Erzsébet* (alt), *Basky István* (tenor), *Korpás Ferenc* (basszus), *P. Bóna Ilona* (orgona). Vezényel: *Milán Zoltánné*. Igét hirdeti *dr. Szabó Lajos*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Teológiai Tanszékének tanszékvezető professzora. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Evangélikus Gyülekezeti Alapítvány

A Luther Szövetség tavaszi budapesti előadásainak sorában március 17-én, hétfőn 18 óra és 19.30 között a Deák Téri Evangélikus Gimnázium könyvtárában (Budapest V., Sütő utca 1.) *Mennyiben érvényesül az evangélikus tanítás a római katolikus–evangélikus vegyes bizottság „Az úrvacsora” című közös dokumentumában?* címmel *Malik Péter Károly* teológiai hallgató tart előadást. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Bibliatéma, avagy a Biblia évszázadai – évszázadok Bibliái címmel kiállítás nyílik A Biblia éve 2008 alkalmából a pusztaföldvári Tamkó Sirató Károly Községi Könyvtárban március 18-án, kedden 17 óra 30 perctől. A megnyitót követően *Németh Mihály* békéscsabai evangélikus lelkész vitetett képes előadás keretében számol be Szentföldön tett látogatásáról. A kiállítás március 29-ig tekinthető meg.

HALÁLOZÁS

Leskő Béláné született *Ernstrom Éva* február 8-án, nyolcvanegy éves korában Svédországban elhunyt. Férje mellé temették el Vetlandán február 28-án. „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az igralom Atyja és minden vigasztalás Istene...” (2Kor 1,3)

HALÁLOZÁS

Lőrinczi Hajnal, a Kakas Lídia Szeretetotthon megbecsült dolgozója március 5-én türelemmel viselt, hosszú, súlyos betegség után, negyvennégy esztendőskorában visszaadta lelkét Teremtőjének. „Az Úr adta, az Úr vette el. Áldott legyen az Úr neve!” (Jób 1,21b)

HIRDETÉS

János-passió a Deák téren

J. S. Bach *János-passióját* láthatják-hallhatják a Lutheránia énekkar és a Weiner-Szász Kamaraszimfonikusok előadásában március 16-án, virágvasárnap és 22-én, nagyszombat este 6 órakor a Deák téri evangélikus templomban. Közreműködik: *Zádori Mária* (szoprán), *Schöck Atala* (alt), *Megyesi Zoltán* (tenor), *Berczely István* (basszus; Jézus szerepében), *Kovács István* (basszus), *Trajtler Gábor* (orgona), *Dobozy Borbála* (csembaló). Vezényel: *Kamp Salamon*. Igéjhirdetéssel virágvasárnap *Smidélus Gábor*, nagyszombaton *Gáncs Péter* szolgál.

HIRDETÉS

A Biblia lesz a témája a Rádiószínház március 17-én, 13.04-kor kezdődő, a Kossuth rádióban hallható adásának. Az ötrészes műsorban *Új testamentumi históriák* hangzanak el, *Kazinczy Ferenc* szavaival.

FIGYESSZEN ELŐLAPUNKRA!

50 ÉVE HARANGÖNTÉS ÖRBÖTTYÁNBAN GOMBOS MIKLÓS ARANYKOSZORÚS HARANGÖNTŐMESTER

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

Referencia: www.harangontes.hu. Levélcím: 2162 Örbottyán, Rákóczi u. 121. Tel.: 28/360-170; mobil: 30/948-9575. E-mail: gombosmi@harangontes.hu; gombosmi@invitel.hu.

HIRDETÉS

Ismét összegyülekezési nap Békászon! A Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség szeretettel várja az érdeklődőket békásmegyéri templomába (1038 Budapest, Mező u. 12., tel.: 1/368-6118) március 16-án, virágvasárnap, az összegyülekezés napján. 10 órakor az istentiszteleten *Csepregi Zoltán* prédikál. Délben közös ebédre várjuk vendégeinket. 14 órakor *Janáky István* építőművész tart előadást *Falusi ravatalozók* címmel. A napot 16 órakor vecsernye zárja. Az alkalomra a belépés ingyenes, de önkéntes adományokat jó szívvel fogadunk.

A templomban március 16-ig tekinthető meg a Békásmegyeren élt festőművész, *Kontraszty László* tárlata.

APRÓHIRDETÉS

Építőiparban jártas, nagy gyakorlattal rendelkező, agilis villamosmérnököt keresünk budapesti munkavégzésre. T.: 30/928-1733.

Építőipari villanszerelésben jártas, nagy gyakorlattal rendelkező villanszerelőket, villanszerelő brigádost áprilistól folyamatosan budapesti munkára felveszünk. T.: 30/928-1733.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Saját füleddel hallhatod a mögötted hangzó szót: ezen az úton járjatok, se jobbra, se balra ne térjétek le! Ézs 30,21 (Mk 10,33; Jn 12,12–19; Fil 2,5–11; Zsolt 88) Egyenesen a kijelölt úton járni nagyon nehéz feladat. Az embert minden irányból csábítják, s igyekeznek elterelni a figyelmét. Nem mindegy, mire figyelünk! Vezetéstanulás közben az oktató ezt mondta: „A kocsira arra megy, amerre nézel.” Ha oldalra pillantgatunk, akkor előbb-utóbb le fogunk tértetni a helyes útról. Jó tudni, hogy ezt nem hagyja Isten, hanem a „hátunk mögött állva” szól hozzánk, vigyázza lépteinket. Ne térjünk le az útról, ne menjünk se jobbra, se balra, hanem csakis arra, amerre az utunkat kijelölte: egyenesen az ő örök országába!

Hétfő

Isten megáldotta őket, és ezt mondta nekik Isten: szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be és hódítsátok meg a földet. 1Mó 1,28a (1Kor 3,22b–23; Róm 5,6–11; Mk 14,53–65) Isten nem csupán egymásnak teremtette az első emberpárt, hanem áldását adva, feladattal indította útnak őket: kettőjük öröme, egymás iránti szeretete jelenjék meg a földön minden kisgyermek képében. A gyermek áldás és ajándék, újra és újra meglepve a csodát: a szeretet csak „szorzódni” képes, osztódni sohasem. Milyen szép a magyar kifejezés: *áldott állapot* a gyermekvárás. Milyen jó, hogy minden új élet Isten áldásával indul!

Kedd

Akik szabadításra vágyódnak, hadd mondassák mindig, hogy nagy az Úr! Zsolt 40,17b (Jn 14,28; Jób 38,1–11; 42,1–6; Mk 14,66–72) Uram, köszönöm neked, hogy minden reggel áldhatom hűségedet és szeretetedet. Tudom, hogy hű vagy hozzám, s én bátran beszéllek szabadításodról, igralmadról, mely körülövez engem. Olyan jó elmondani ezt a hitvallást! Vannak körülöttünk emberek, akik nem ismerik Istent, akiknek az arca fájdalom, kiábrándultság, életunság tükröz. Szenvedők, akik szabadulásra és Szabadítóra vágnak. Testvéreim, ne szégyelljük az Úrról szóló bizonyosságtételünket előttük!

Szerda

Az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elánultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondta: „Vegyétek, egyétek, ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékeztetéremre.” Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: „E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékeztetéremre.” 1Kor 11,23–25 (Ézs 41,14; Ézs 26,20–21; Mk 15,1–15) Erre a szeretetre ember nem képes... Én sem tudok így szeretni, sőt még arra sem vagyok méltó, hogy így szeressen engem Isten. Ezt a szeretetet ésszel nem értheti meg senki, csak hittel lehet megragadni. Ha Jézus maga mondja, akkor mégis így van! Ő újra és újra magához akarja ölelni azt, aki nála keres menedéket. Valahányszor úrvacsorát veszünk, ez az öröm kell, hogy átjárja a szívünket: ennyire szeret minket az Isten! Újra és újra átélni, hogy Isten magához ölel bennünket, az ő védelmében otthon vagyunk, és bocsánatot nyerünk a bűneinkre – ez az úrvacsora.

Csütörtök

Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról és gaztetteiből! Jer 25,5a (Mk 14,72; Jn 13,1–15/34–35; 1Kor 11,23–26; Mk 15,16–23) Mindennap úton vagyunk, és sajnos tény, hogy gyakran a gonoszság és a gaztettek útján. Magunktól nagyon messzire menénk ezen az úton, egyre jobban eltávolodnánk az atyai háztól. De az Úr nem hagyja, hanem utánunk kiált: „Térjen meg mindenki...!” Isten arra tanít minket, hogy napon-ta térjünk meg, hagyjuk el a bűnt, és önzetlenül szeressük a másik embert. Nem könnyű lecke ez: néha az Úr szenvedéseken keresztül tanít meg minket arra, hogyan kell élnünk, s terel a jó irányba, hogy elhagyjuk bűneinket.

Péntek

Jézus azonban hangosan felkiáltva kilehelte lelkét. Ekkor a templom kárpitja felülről az aljág kettéhasadt. Amikor a százados, aki vele szemben állt, látta, hogy így lehelte ki lelkét, ezt mondta: „Bizony, ez az ember Isten Fia volt!” Mk 15,37–39 (Ézs 50,2c; Jn 19,16–30; 2Kor 5,14b–18/19–21; Mk 15,24–41) A jeruzsálemi templom kárpittal elzárt része titokzatos hely volt. Jézus előtt és után sokan szerették volna látni a templomnak ezt a részét, de a főpapon kívül senki nem mehetett be a szentek szentjébe. A történelem folyamán néhányan erőszakkal mégis beléptek oda, de nem találkoztak Istennel. Nem láttak semmi rendkívülit. Jézus nagypénteken megnyitotta az utat, s a római százados hittel el is jutott Istenhez. Ma Jézus vére által nekünk is nyitva az út, találkozhatunk vele!

Szombat

Jézus ezt mondta: „Hagyjátok ezt az asszonyt! Miért bántjátok? Hiszen jót tett velem. Megtette, ami tőle telt: előre megkenste a testemet a temetésre.” Mk 14,6.8 (Zsolt 115,13; JSir 3,51–62; Mk 15,42–47) Uram, te nem nézed méltatlanságomat! Annyiszor bántanak az emberek, félreértnek, vádolnak múltam miatt, amelyet nélkülöd éltem, de te az én védelmemre kelve is így szólsz szelíden: „Hagyjátok! Miért bántjátok őt?” Uram, ismered nyomorúságomat, küzdelmeimet, gyöngeségeimet, bűneimet, mégis közel engedsz magadhoz. Milyen megnyugtató, hogy egyedül te ismered igazán szívünk indítékait. Egyszer majd, amikor eljön a nap, és előttem állhatok, színről színre látva téged, olyan jó lenne, ha azt mondanád nekem is: „Megtette, ami tőle telt...”

Az orosházi gyülekezet fiatal felnőttek bibliaköre tagjainak írásait összegyűjtötte és gondozta: ■ DEÁK LÁSZLÓ

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból március 16-ától március 23-áig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>8.30 / Civil rádió Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</p> <p>9.55 / mtv Evangélikus magazin</p> <p>A virágvasárnapi műsor az új pestszentlőrinci oltárképet mutatja be, valamint beszámolót láthatunk benne az evangélikus gimnáziumok nyíregyházi körustalálkozásáról is. (30')</p> <p>11.00 / mtv és m2 Virágvasárnapi evangélikus istentisztelet. Közvetítés a kelenföldi egyházközségből. Igét hirdeti dr. Joób Máté igazgató lelkész. (60')</p> <p>12.00 / Duna II. Autonómia Istentisztelet (60')</p> <p>12.15 / Duna Tv Élő egyház (26')</p>	<p>5.20 / mtv és m2 A Hajnali gondolatok mai adásában Tamásy Tamás evangélikus lelkész hallhatjuk.</p> <p>9.30 / m2 A magyar írásbeliség története 3. rész (30')</p> <p>13.04 / Kossuth rádió Rádiószínház. Biblia 5/1. rész (19')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió Krisztus közöttünk! A görög katolikus egyház félórása</p> <p>20.00 / Duna II. Autonómia A Városligeti fasortól a milánói Scaláig. <i>Peskó Zoltán</i> portréja (magyar dokumentumfilm-sorozat, 2007) 2/2. rész (49')</p> <p>20.05 / Duna Tv Júlia (magyar tévéfilm, 2006) (47')</p>	<p>7.25 / Duna Tv Isten kezében Forradalmi kereszténység (ism.) (26')</p> <p>13.04 / Kossuth rádió Rádiószínház. Biblia 5/2. rész (21')</p> <p>14.05 / Kossuth rádió Arcvonások Leel-Össy Lóránt nyugalmazott pszichiáter (30')</p> <p>15.50 / Duna II. Autonómia A tihanyi bencés apátság újjászülése (magyar ismeretterjesztő film, 1998) (17')</p> <p>19.05 / Duna Tv Esti Kornél csodálatos utazása (magyar játékfilm, 1994) (95')</p> <p>20.00 / Filmmúzeum A hetedik pecsét (svéd film, 1956) (93')</p>	<p>9.02 / m2 Századfordító magyarok Zsolnay Vilmos (53')</p> <p>11.10 / Duna II. Autonómia Nyelvőrző (20')</p> <p>13.04 / Kossuth rádió Rádiószínház. Biblia 5/3. rész (21')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió „Te benned bíztunk eleitől fogva...” A református egyház félórása</p> <p>14.25 / PAX Mit ér az ember, ha plébános? Jávorka Lajos, a Szent Család Plébánia vezetője (30')</p> <p>19.00 / HBO Szabadság, szerelem (magyar filmdráma) (115')</p> <p>19.55 / PAX Mit ér az ember, ha író, újságíró? Schäffer Erzsébet (48')</p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>7.25 / Duna Tv Élő egyház (ism.) (26')</p> <p>13.04 / Kossuth rádió Rádiószínház. Biblia 5/4. rész (21')</p> <p>14.05 / Kossuth rádió Arcvonások Kóka Rozália népdal- és népmesegyűjtő (30')</p> <p>15.40 / Duna II. Autonómia A százyökekrű sziv Jelenits István Sík Sándorról (1994) (18')</p> <p>18.00 / Bartók rádió Kulturális történet Halottak hangja 2. rész (30')</p> <p>23.14 / Bartók rádió A solesmes-i bencés apátság énekara nagycsütörtöki gregorián dallamokat énekel (13')</p>	<p>10.04 / Kossuth rádió Evangélikus istentisztelet közvetítése Orosházáról. Igét hirdeti Deák László lelkész. (56')</p> <p>11.40 / Bartók rádió Nagyhét a magyar népzeneben (15')</p> <p>19.00 / PAX A túlélés szabályai. Olofsson Placid atya prédikál (55')</p> <p>20.00 / zone europa Jézus élete (francia filmdráma, 1999) (106')</p> <p>20.00 / Bartók rádió Bach: <i>János-passió</i>. Közvetítés a Queen Elisabeth Hallból (140')</p> <p>21.00 / m2 Holt Költők Társasága (amerikai film, 1989) (123')</p> <p>23.35 / m2 Nagypénteki református istentisztelet (60')</p>	<p>7.30 / Rádió C (FM 88,8) Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</p> <p>12.10 / Duna Tv Isten kezében (26')</p> <p>19.15 / Duna Tv Teréz anya, a szegények szolgálója (olasz tévéfilmsorozat, 2003) 2/1. rész (91')</p> <p>20.04 / Kossuth rádió Emberi dolgok Az ima. Korányi Tamás műsora (55')</p> <p>20.40 / Duna II. Autonómia Don Bosco – A szeretet kiáltása (olasz filmsorozat, 2004) 2/1. rész (102')</p> <p>21.00 / m2 Barabás (olasz–amerikai film, 1962) (132')</p>	<p>4.50 / mtv és m2 A Hajnali gondolatok mai adásában Menyessné Uram Zsuzsanna evangélikus lelkész hallhatjuk.</p> <p>9.30 / Bartók rádió Húsvéti organumzika (25')</p> <p>10.04 / Kossuth rádió Református istentisztelet közvetítése a debreceni Nagytemplomból Igét hirdeti Bölcskei Gusztáv püspök. (56')</p> <p>15.15 / Duna Tv A világorökség kincsei. Jeruzsálem óvárosa és a kereszténység</p> <p>19.05 / Duna Tv Teréz anya, a szegények szolgálója (olasz tévéfilmsorozat, 2003) 2/2. rész (86')</p> <p>19.35 / Bartók rádió Händel: <i>Messias</i> (145')</p>

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
Evelet on-line: www.evelet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Nyomdai előállítás: Egri Nyomda Kft.
3300 Eger, Vincellériskola u. 3.
Felelős vezető: Kopka Viktor vezérigazgató

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24.
Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa
(zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vitalis Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Árusítva a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / Evelet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2585 Ft, fél évre 5170 Ft, egy évre 10340 Ft, szomszédos országba egy évre 35 100 Ft (137,5 euró), egyéb külföldi országba egy évre 41 000 Ft (161 euró).

Rovatvezetők: Hafenschner Károly (fif.) – Ige- és hirdető (karoly.hafenschner@lutheran.hu), Kende K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kende@lutheran.hu), Kóhádi Dorottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohadi@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu)
1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kende K. Péter (peter.kende@lutheran.hu).

Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

